

310369

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 9.

సంపుటము ౯

చెన్న పట్టణము 1922 వ సం॥ జూన్ నెల 6-వ తేది మంగళవారము

దుండుభినామ సంవత్సరము, శ్రేష్ఠ మాస శుద్ధ ద్వాదశి ౧౨.

No. 56.

సంచిక ౫౬

మార్గోన బు

వేపనూనెనండి తయారు చేయబడినది. ముడికిని పూర్తిగా పోగొట్టును. కార్బానిక్, ఇతర హానికర సబ్బులకంటె ఇది మంచి గుణముచున్నది. ఇందులోను నుండి సువాసన గలదు. ప్రతిదినము ఉపయోగించుటకు తగినది.

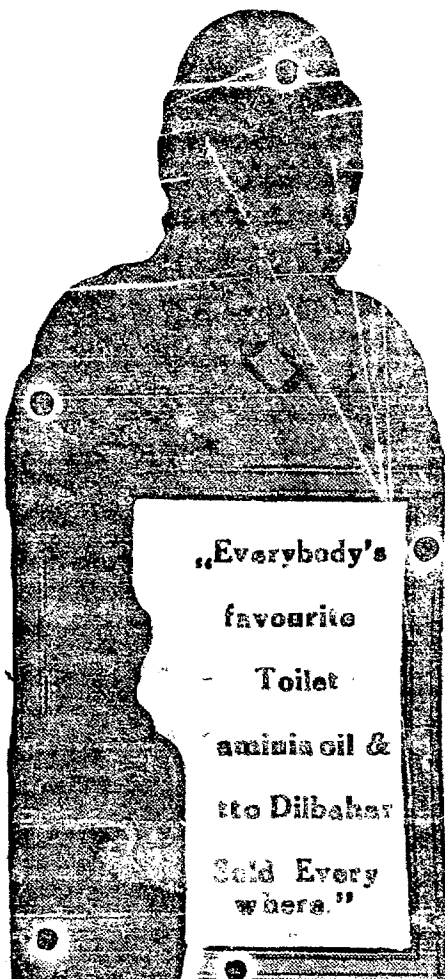
జాతువుల క్రొవ్వ యిందులో కలియింపలేదు.

THE CALCUTTA CHEMICAL COMPANY LTD. FACTORY BALLYGUNGE, CALCUTTA.

ది కలకత్తా కెమికల్ కంపెనీ (లిమిటెడ్) ఫ్యాక్టరీ, బల్లిగంజి కలకత్తా.

ఈ క్రింది వాసదారుల యెద్దకూడ దొరకును!

- (1) మెసర్సు శ్రీ కృష్ణ బ్రదర్స్, 223 తంబుశెట్టివీధి, మదరాసు.
- (2) మిస్టర్, టి. ఎన్. రావు 19, నల్లూరు, ౪ లుంపిల్ రోడ్డు బసవన గుడిపాస్టు, బెంగళూరుసిటీ.
- (3) మెసర్సు, పి. సర్వేశ్వర రావు, అందుసన్న రాజమండ్రి.

వెంటుకలే అందము.

రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!

వెంటుకలు దుశ్చైవతో ఉండి రాకమునుపే త్వరపడుదు. ఉడివచ్చుట మొదలు పెట్టినయెడల వెంటుకలు పాడైపోవును.

అంతరంగ రానియకద్దు.

నేడే

కామినీయా నూనెను

వాడుట మొదలు పెట్టుడు.

ఇది రిజర్వు చేయబడినది.

వెంటుకలు శిల్పి రోగ్ మున్నును, శిరో మాంద్య మున్నును, యిది దివ్యవధును.

వెంటుకలు చిట్టలు గాని, గరుకు గాని యుండదు.

మీ వెంటుకలు మరల యెప్పుటి మెత్తనమును గల్గి పట్టు వలె నుండి మెరయించుదును.

ఈ రోజుననే దీనిని పరీక్షించి చూడుము.

వెంటుకలు యెట్లు వృద్ధి యగునో కనిపెట్టుడు.

కామినీయా తలమాత నిన్ను సర్వోత్కృష్టముగ జేయును.

వల బుడ్డి 1-కి ఒక రూపాయ. వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని చోట్లలోను ఈ క్రింద తెలుగుబడిన ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది.

ఇది మంచి లక్షణముగా రందరినీ దీనిని, శరతు లక్షణముగా వానినను గూడ దొరకును, లేకున్న, సోలు యే వెంటుకలు.

అంగ్లొ యిండియన్ డ్రగ్స్ అండ్

కెమికల్ కంపెనీ,

155 బహ్మామనీడు, బొంబాయి

(126)

మీకు ముఖ్యమైన ప్రకారము, లేక ఆర్థిక కావలసినప్పుడు "టెటో డిల్ బహారు" తో వ్రాయుము.

ఇది రిజర్వు చేయబడినది. అత్యద్భుతమైన గుణముగలది.

1/2 కొన్న బుడ్డి 1-కి ఫం ౨-0-0

1/4 కొన్న " " 0-12-0

1/8 కొన్న " " 0-8-0

కొన్ని చుక్కలు చేతి రుమాలయందు చల్లిన మిక్కిలి మనోహరమైన వాసన చుట్టుప్రక్కలకు వ్యాపించును.

హిందీ హాకెట్టు డిక్షనరీ

వెల పోస్టేజి గాక ఒకరూపాయ

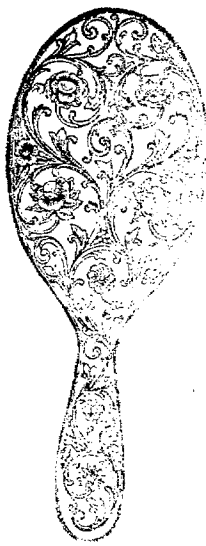
వర్తకులకు ధారాళమైన కమిషను!

సాధారణముగ వాడుకలో నున్న పదములు మూడువేలకు వైగా గలవు. విషయముల వారీగా చివట సప్లి మెంటు కూడ చేర్చబడినది. విద్యార్థులకు, వర్తకులకు ప్రచారకులకు, యాత్రికులకు చాల నుపయోగించును. హిందీపరీక్షల నిచ్చు వారికి ముఖ్యముగా ఇది దగ్గరలయి మంచిది. కొలదిప్రతులే అచ్చయినవి. కనుక కావలసినవారు వెంటనే మాకు వ్రాయవలయును.

పం. ఆదినారాయణ శాస్త్రి,

నెం 10 ఆరుముగం సందు, హేటరంగం పిల్లవీధి; (938-90) ట్రిప్లికేన్ - మదరాసు.

కల్పి లేని వెండితో చేయబడిన (3)

తట్టులు, చెంబులు, అటటి ఆకులు, గిన్నెలు, రకరకముల నగలు, వేషకబొమ్మ సామానులు, బంగారు ఉంగరము, నగలు మానద్య తయారుగా నున్నవి. వెండి బంగారుకు గ్యారంటీ యివ్వబడును. అర్జును మేరకు సకలమున నగలు తయారు చేసి యివ్వబడును. (1842)

ఉబ్బిడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి అందు కంపెనీ, నగలవర్తకులు చైన్వాబాద్ రోడ్డు మదరాసు

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము

చెరక, శుశుక, సుతామసాముగన, అనుభవ సిద్ధము గను, సులభ సాగ్యములగు 600 చిత్తులను తెలుపు వైద్యగ్రంథము. దీనియందు సమస్త వ్యాధులకును, వైద్యుని సహాయ మవ సరము లేకుండా చేయదగిన లఘుకరయోగములే గలవు. ప్రతి వారివద్దనుండ దగినది. 1 కి 1-4-0 వి. పి. చార్జీ 0-6-0 ఆయుర్వేదచింతిక వైద్య, ఆరోగ్య, కష్టములు, కఠిర, నిదాన చిత్తు మొదలగు విషయములను వ్రాయుచు మాకు సంచికలుగా ప్రకటించబడును. మాదిరి యుచిము. సం॥ చందా రు. 2-8-0 వి. పి. 0-4-0 వెంటనే కోరిన తెలిపిని రు. 2-12-0. "జి.జి. చేయబడును. (8351)-2

ఆయుర్వేద గ్రంథముడలి, వెరిదేపి నెల్లూరుజూ

శ్రీపుష్పగిరి పీఠము

శ్రీపుష్పగిరి పీఠము పరివ్రాజకాచార్యవర్య రాజాధిరాజ మహారాజ గురు భూమండలాచార్యవర్యవర్ధ సకల విరుదావళి విరాజమాన శృంగేరి శ్రీవిరూపాక్ష శ్రీసీతాదీశ్వర శ్రీవిద్యా శంకరపరమాత్మ వేద ప్రకాశిత జగద్గురు శ్రీబోధానందభాగవత మాహాచార్యకహస్యానులవాదు అస్మదత్వంతరప్రియాలే వాసు లగు నెల్లారు వాస్తవ్యులగు మ-రా-రా-శ్రీ రామశర్మగారి ది 24-5-22 తేదీ గల వ్యాసము ది 29-5-22 తేదీని ఆంధ్రపత్రి కలో ప్రచురింపబడింది అందు వారికి గల సంకేతములు నివర్తింప దీనిని బ్రకటింపితిమి. ఇట్లుగా మా శిష్యబృంద మెల్లరును గమనింపుడు.

28-5-22 తేదీని ఆంధ్రపత్రికలో ప్రకటింపబడిన మా శ్రీమఖిమనందు 123 సంకేతముల క్రిందట శృంగేరి విరూ పాక్ష పీఠస్థులయిన ఉద్ధవ భారతీస్వామిలవారిని వారికర్ప దీక్షాగా నున్న విరూపాక్షశాస్త్రి అనువాదు వివ్రవయోగ ముచే కడతీర్చి శ్రీపుష్పగిరి వారు మాకు వ్రాయించిన బాండు వగైరా దస్తావేజులను సంగ్రహించి పీఠ ప్రయుక్త కానకతాళి కారములేని ఒక సవ్యాకీర్తి హంపీ విరూపాక్షపీఠ మనుదానిని వైకి తెచ్చివాడు అను విషయము మాత్రై రాజమండ్రి కోర్టులో కనకదండిస్వామి అనువాదు హంపీ విరూపాక్ష పీఠస్థులను వారి కలన పొందిన అధికారపత్రికను పట్టి తెచ్చిన దావాలో హంపీ స్వామిలవారు వివర్ణింపబడుటలో విరూపాక్షశాస్త్రి అను వాడు శృంగేరి విరూపాక్ష పీఠపు దస్తావేజులను తొంగిలించి నట్లుల గురుస్వామిలవారు తమకు ఉపదేశముచేసి హంపీ విరూ పాక్ష పీఠ మొసంగు కాలముననే చెప్పిని వాస్తావ్యము యిచ్చియుండిరి గాన నధికముగ వ్రాయ వలెదు. ఉద్ధవ భారతీ స్వామిలవారు సిద్ధిపాండుటకు పూర్వమే ఒక శిష్యునికి ఉపదేశముచేసి ఉండుకొనియుండిరి ఇత్యదికూడ వైదావాలో నిర్ధారిత మైనదియే.

పీఠాధిపతులు కోర్టులలోనికి పోవ బూడుకొనుట మా శిష్యులకు ముత్రమే విచారకరముగ నున్నదికాదు. మాకును కూడ అట్లే. కాని శ్రీ పీఠముతో సంబంధించిన అన్యజ్ఞ పీఠ స్థులయిన స్వామిలవా రిదియో? లేక పీఠాధిష్ఠానమున తదియో? యన్న స్వామిలవారిది కాదు, దేవతయే, ఇత్యది సర్వ సమ్మత మేకదా? అట్లయిన, పూజ్యులయిన గురువర్యులచే స్థాపిత మయిన పీఠములు, వారి శిష్య పరంపరాధీనముగనుండి భక్తులచే నర్పింపబడిన అక్షులు, పశులచే నపహరింపబడకుండ, చేసికొనుట శిష్య బృందమున కెల్లరకును యావశ్యకము కాదా? ఒక్క స్వామిలవారికియేనా? స్వామిలవారన, నేడుండి రేపు విడచి పోవువారు. పీఠమునకును, శిష్య బృందమునకును గల సంబం ధము అవిచ్ఛిన్నముగనుండునది. కావున “గురురాత్మకతాం కాస్తా గాజాకాస్తా దురాత్మకాం రహస్య కృతపాపానాం । కాస్తావైసర్వత స్మృతైః” ఇట్లుండుటంబట్టి దురాత్మకులకు కానకుడు రాజుయే. అయినచో, గురాత్మకులచే నపహృతమగు అక్షుల రాజ్యమున, కాజా కడతేగ నపహరము కలుగునేని పోకయే తీరదు. కావున పీఠము తాలూకుయేకాదు. యితర దేశస్థానముల తాలూకునూడ అక్షుల నపహరింప దురాత్మకు లకు తానిచ్చినట్లును. దేశస్థానములకు అక్షులున్ను, వైభవ ములున్ను పుండక చేసిన. పూజ్యులు అట్లు చేసినట్లును కూడ తోచదు. కావునచో ఇంతవరకును దేశస్థా ను లన్నియును నామమాత్రావస్తవములనియే యుండును. కొంతగాక కొంత యయిన రా గ భోగములు జరుగుచుండుట వాస్తవమై వాధారణది యుండుటంబట్టియే. స్వగ్రంథకర్తాగు లయిన రామశర్మ పరమహంస మొదలగు స్వామిల వారల వికడ కన్నీసార్లు వేంచేసియుండునో తెలియకన్న యది. అయినవారు పీఠస్థులకాక, పీఠస్థులతో కలిసివుండును. వారు హైదవుల మానవైకరాజ్యము కలచున్నారని వ్రాసి నందుకు సంతసిండుచున్నాము. హైదవుల కొకరి యాస్తి క్యత కద్దరి మీబోట్లొప్పికొనుట సంతోషము. కాని గురుపీఠ ము తెల్లెండున నన్నచో, యేమి కావైయున్నచో, దానిని గయ నించి కాపాడుటకై నిండు: తోడ్పడి, దురాత్మకుల బాధలం దెగటాచ్చువాని దరింపకయ్యుకడట్టి శిష్యబృందమును జూడ మా కంత యాగండును గలుగునో దాచించింపుడు. యెవరికైననుత మనునది యావశ్యక మేకగా. శ్రీమద్గుంకర భగవత్పాదపూజ్యుల వారు శృంగేరిస్వామిలందు పీఠస్వామిలుచేసి తావధిస్థించియే శిష్యులకు నన్నుచిట్లు సెలియును. శ్రీవిద్యారణ్యస్వామిల వారినుండి వైభవములు ప్రబలింపి. అత్యుని సర్వులచే సంరక్షింప బడుట యుచితము. తమంద చేయుట యాక్రమముకాదు గదా?

వస్త్రాశ్రమములకెనే, గురుపీఠంపర్యముకూడ ముఖ్యమైనదిగా నెన్నిండగు మతాభిమానులు దానిని బాటింపకనే దీరదు. ఇర కాలముక్రింద యేర్పడిన శ్రీపుష్పగిరి పీఠము అంతరింపజేయు నుద్దేశ్యముమాకు గలిగియుండలేదు గాని పరంపర సాంకేయము జేయ నైనుడును, చింతింపుచున్నాము. సిద్ధిపాండును పుష్పగిరి స్వామి లవారు పులులుచేసియున్నచో వానిని సమర్థులును, పాటింప తగి నదియే. కావున యితరులు కల్పించినది యగ్రాహ్యమేకదా. పులులు చేసియుండినను పరంపర నశింపం జేయవారు కలంపి యుండగదా. అట్లయిన సద్గుణులు జేయజనుదు. ఆక్రమింపు కొనిన వాండునై వచ్చు వాటి కన్నీటికిని సునిధిలై తగు గహయము గల్గియే నుండురు. ఒకరు చెప్పుకట్లు వొప్పుకొనియె దరా? మనకు వాడుండు ప్రేమయున్నను, ప్రయోజనమేమి. దాని: యేమి చాడుగలము. “భారతా యతీయస్సర్వే, యతీ వాం గురువస్సుతా” అనుటంబట్టి యితరులు వొకని భారతీ పంపరలోని వానిగా చేయనోపరు. “ఉత్తరం యత్యేమద్రస్య మీమాక్ష తైవ్రవక్షిణం, వస్తంతద్భారం నాను భారతీ యత్రసం తతిః” “భరతస్య రాజ్యస్సంబంధి నీ ప్రభాభారతీ” అట్టి భారతీప్రజ కెల్ల గురువులగుటం భారతీస్వామి లనంబడు చును. గాన వాపరంపర నశింపజేయ నుచిమా? ఆక్రమించు కొనినంత మాత్రమున వాని నెట్లుయిన నొప్పికొనుడనుట కగునా?

భారతీ పరంపరలోనివా రాపీఠము నధిస్థించుట తగునా? గురు పారంగత్య మవిచ్ఛిన్నముగ నుండుటయే సర్వుల కోర్కెగదా? పీఠములను వ్యవహారములలో మునుంగుకట్లు జేయదలచినవా రము కాదు. కాని పక్ష లట్టికి తెచ్చిన మే మేమి చేయందగు. వంశము ద్వివిధము. శివవరంపర, పుత్రవరంపర యని. దానియందు అభిమానములగు నా రెన్నడును వ్యతిరేకముగ యుండరని దలంచెదము పరిస్థితు తెల్లయిన నుండనిండు. అస్పృ శ్యత యననది నేడు తెచ్చుకొనిదికాదు. విడనాడ శక్యమయి నదియును కాదు. దానిని బాటింపకనే తప్పదు. ఈశ్వర సంకల్ప మెట్లుండనో చెప్పనోపదు. ధర్మాచరణలన మతములన్నియు నిరూపమగునని భయమేటికి. ధర్మమే జయమునందును.

పుష్పగిరి పీఠమున్న శృంగేరి విరూపాక్ష పీఠమున్న ఒక పరంపరలోని నకుటం ఒకదానివైనికొకదానికి హక్కులు పరస్పరము సమముగనే యుండును. అట్లుండటంబగదా? తగ నిచో అన్నదమ్ముల మనుకొనుటకూడ నోపకుండును. ఏలన అన్నదమ్ములలో నొకనికి సంకతిలేకున్న రెండవవానికి వార సత్యపుహక్కు గల్గియుండునా? అందుకు జ్యోతిత్వము విడనా డందగునా? శ్రీ పుష్పగిరి స్వామిలవారు ఒక్క కత్తిపోటుతో నారాజుని యననుగూడ నవకాశమిచ్చుని హతాస్పృతి కొందినను, వారిగుణముల నెల్లరును కొనియాడుకొనుట తేదా? మాత్ర్య జేసి న వా డు ను డ నిం త పా ప మున కొడిగట్టు కొన త గి న వా డు గా ను జూ పట్ట డు, వాడి విషయమై స్వామిలవారు జేసిన బరతరపు అనునది వా క్యజేమి బుర్రోల్లు తగినంత కారణముగను జూట్టుటలేదు. యిం తకు సర్వేశ్వరసంకల్పమేమియో, వకేరాత్రి శ్రీశైల ధర్మకర్త లగు స్వామిలవారును, యేజంటులగు బామ్మలార్యులం జమిం దాను వారును, శిరస్సుమీదనే కత్తిపోటుతో శ్రీకాయను పుండుతో ఏజంటులును, పరలోకగతులగుట విక్కిలి విచార కరమైనది. ఇంక నా రాత్రియే. చాలకాలము శ్రీశైలమందు యి జారాలు జేయుచు స్వామి కైంకర్య మొనర్చుచున్న, కింకాసిం గు అనువాదకూడ పరలోకగతులైన విజటును విక్కిలి విచా రింపవైనది. యేడియిన బెలియకచేసిన భగవతావచారముండునే మో? అత్యుది మువ్వరి మృతీని కారణమయ్యేనేమో తోచదు ఇంకనైన ధర్మపుష్పభక్తకడగు వల్లి కార్డునుదు ధర్మావచార ములు ఘటింపకుండనే కష్టంపుకావుత.

మరవిషయక బోధలకు కొంతకాటి బెలుపుచు మాకు కర్తవ్యము.

ధరలు మిక్కిలి నరసము. నూతనజన్మ! అమ్మా దుకొణములో చూచి నిమిట తక్కిన జాగాలలో చూడండి. బెంగళూరు, కాశీ సరిగ చీరలు రూ 30 మొదలు రూ 1000 వరకు పలుదినుసులలో దొరకును. బెంగళూరు, కంచి, కొర్నాడు, కరాచి చీరలున్న సేలము, మధుర ఈ స్థలములకుండి అంగుళి వస్త్రములున్న, 10 x 6, 8 x 8, 7 x 7, మూరలలో భోవతులును తక్కువ ధరలకు దొరకును. బొంబాయి స్వదేశి స్టోర్సు, 40, 41, 42 రత్నను బజారు, మదరాసు.

“అజ్ఞానభోధానై వాన్య త్కాన్య ను స్వతఃకర్మిణః” యనువానింబట్టి శ్లో. అభవాన్యతమాభ్యుం భూతోపన్లవపు తాన్, ఉద్ధవం కర్మయోగం తద్వచ్చింభ ధ తమం ద్విజాన్. అననది మొదలు “బ్రాహ్మణ్యస్థాపనాధ్యాయ, భారతీధ్వజా యద, ప్రకాశితం రహస్యంతే గోవ్యం ప్రాణాధికంనుహత్. అనువరకు యోగదర్శనమును సప్రతీతి గ్రంథమును యిటీక రచించి ముద్రింపించితిమి. నదిచూచిన నొకంత శిష్యులకై పాటు బడుచున్న వారమనియే తోపును గాని దానిం గొన్ని నియమము లకు బోడడిక వారికే యుండింప ని ముందు కొంటిమి.

మరియు నీ నెల 1 తేదీని ఆంధ్రపత్రికలో ప్రచురింప బడిన ది 28-5-22 తేదీ గల శ్రీకారుళం నుండి మల్లాది వెంకట విశ్వనాథ కర్మగారు వ్రాసిన లేఖను గంటిమి, వారికున్న పీఠ విషయకాధి జ్ఞానాతిశయము జూచి సంతసిందితిమి. కాని కిక్కడ అంతయును పత్రికలలో 12 టింపుట సాధ్యముకాదు. వాదముల లో నిరుకక్షులవారికిని, అన్ని సందర్భములలోను దస్తావేజులే యుండనోపవు. పోకమును అనుభవమును బట్టియే సత్యము ద్వి యందగు. కాదను వాటికైన ప్రతివిషయములో దస్తావేజుయంద శక్యమా. లెక్కనన్నట్ల వేంకన్న యనుటకు దస్తావేజు లేకుండు టం జేరి వివాదము రదు కావలసిందియేనా? తిండిపల్ల కుమారు నకు దస్తావేజు పుట్టుకుండుటకు పుమారుడు కాకపోవునా? తిండి యాస్తికి వార్యుకాకుండునా? అట్లనే గురుశిష్య సంబంధమును బెలియును. ఆక్రమము జరిగినవా ను బుబటికి దానికదియేనచ్చును. లోకమునకు సంగతి లేటబడును. అట్టిసందర్భములలో లోకము వల్లనే సత్యము గమనింపదగు. తేమస్వామిలవారు చందపే టలో నీలుచేసివా రనునదిమాత్రమేకాదు. యెదిగికి వారు వొప్పుకొనిన వంశస్థులయలననే మేమువారికి సన్నిహితులము అనక, చాలును. యింతకును అదావో ఖచ్చులతో కొట్టివేయు టకన్న అందుకోతడిగిన చేమియున్నదియో గమనింపుడు. కొడువవిషయములన్నిటిని పరిశీలింప నెంచితిమి తీరిక తో కనం దియును చదువలయును. అభిజుల కితిధికము తెలుపవలసిన చేమిన్నయది. విద్యార్హజనులును ధర్మైక తత్వగులును గురు పరంపరాగత పీఠాభిమాన కాలమును, ఇచ్చెవిషయముల జక్క గమనింపుడు. ఇత్యలయతి విస్తరణ-శుద్ధుర శ్రీ బోధానంద భారతీ మాహాచార్య నహస్యానులవాదు.

(ఇందు విషయమైన లేఖల నిక బ్రకటింపబాలము. —ఆంధ్రపత్రిక.)

వేదంకం వెని, మద్రాసు.
మహాత్మ గాంధీ గ్రంథములు
గా. హరిసర్వోత్తమరాయ కృతులు.
మూర్ధరాజు: (ట్రాబుటాయికధ. నీతికీర్తన తానలము) 0-10.
నీతిధర్మము:-మహాత్ముని జీవితకావ్య మి దు కలదు 0-4-0
సంపుర్ణస్వరాజ్యము:-ఆంధ్రరాజు గారి ఉద్ధవమైన లేఖలు 0-4-0
ముసలమ్మ మఱియు:-కట్టవంచి గానుతిగా కెడ్డిగారి,
రసధరికవళకుడు 0-4-0
ప్రభుగియు:-లేటు తెలుగులో రాచరికపు కర్ణన 0-8-0
శ్రీ రామచరిత్ర:-పోతన రామాయణమునకు వ్యాఖ్యమగు
వ్యాఖ్య 0-8-0
ప్రచ్ఛన్న సాంధవము:-తిక్కనకు హుటక రూపము. 0-8-0
అబ్రహంలింకను:-సాహిత్యచరిత్రలో మొదటి
గ్రంథము ఉత్తమపురుషుని చరిత్ర 0-12-0
అబలాపచ్చిరె:-సుధాశిర్ధము అచ్చమొంబ ప్రణీతము
11 కాగము 4-1-0
Neglected Emperor Poet 0-8-0
వేదంకం వెని, మదరాసు.
“వేశ్యాప్రబోధము” 12

నవలా నాటకముకాదు. వేశ్యాసంస్కార గమనమై చుంది తాకిట్లదైన భూతభూత ప్రాయునిగది. ప్రచురించేరద జానకదేవి. వివరములకు చోటుచాలదు. వాస్తవ్రాయుచి.
ఇకాధ్యైమక బ్యూరో, కాకినాడ.

ధరలు మిక్కిలి నరసము. నూతనజన్మ! అమ్మా దుకొణములో చూచి నిమిట తక్కిన జాగాలలో చూడండి. బెంగళూరు, కాశీ సరిగ చీరలు రూ 30 మొదలు రూ 1000 వరకు పలుదినుసులలో దొరకును. బెంగళూరు, కంచి, కొర్నాడు, కరాచి చీరలున్న సేలము, మధుర ఈ స్థలములకుండి అంగుళి వస్త్రములున్న, 10 x 6, 8 x 8, 7 x 7, మూరలలో భోవతులును తక్కువ ధరలకు దొరకును. బొంబాయి స్వదేశి స్టోర్సు, 40, 41, 42 రత్నను బజారు, మదరాసు.

కర్తవ్య శాఖ

నేత జన్మాలాలు ఉత్తరము.

అఖిల భారత కర్తవ్య శాఖాధ్యక్షులు శ్రీ జమ్నాలాలు బాబు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శుల క్రింది యుత్తరమును వ్రాసెను.

అయ్యో, గత శే. 30 వ తేదీకాదు బొంబాయిలో అఖిలభారత కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సభ కూడి తీర్మానించిన ప్రకారము, కర్తవ్య మి రాష్ట్రీయమును అప్పకావలసి యుండిన దరఖాస్తు పంపుకొందురని నేడుచున్నాను.

(1) మి కాంత కాలనినదియు.

(2) ఎంత కాలముకంటే కావలసినియు,

(3) ఏ వరకులమీద కావలసినియు,

(4) ఏవిధముగ కావలసి చేయవలయు మిరు దము యించి వివరించెదరని కోరుచున్నాను.

అదియునుగాక యీ క్రిందివిషయములనుగూర్చియు తగు సమాధాన మిచ్చెదగని తలంచెదను.

(1) ఇప్పటికి జరిగినవి.

(2) రాష్ట్రీయలో పనిచేయుచున్నట్టియు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము క్రిందనే పనిచేయుచున్నట్టియు కాటముల సంఖ్య.

(3) ప్రతి ఎక్కడ దొరకను.

(4) కర్తవ్య ఎంత యేరకముతో నడక బడుచున్నది. ప్రస్తుతము నెలవ యెంతకలదు.

(5) కర్తవ్య నమ్మటలో కష్టము లేమేని కలవా?

(6) ఈసంవత్సరములో నేడధముగ చేయవలసినదియు.

(7) ఇందులకే కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘము ద్వారా యిదిగరకే గ్రాంటులేమైన పొందిరా?

(8) స్థానిక సంఘ సామ్య ఇదిగరలో నేమేని వెచ్చింప బడెనా, ఏమూత్రము?

(9) స్థానిక సంఘసామ్య ఈసంవత్సర మెంత వెచ్చింప దలచినదియు, అసామ్య రాష్ట్రీయ సామ్యలో నెంతభాగ మైదియు.

రాటమునై వడికిన నూలుతో వగములనై నేయబడిన స్వచ్ఛగురు కర్తవ్య శాఖ గుర్తింపని మీరు జ్ఞాపక ముంచుకొందుర గాక.

స్వదేశీయైను, విదేశీయైను విల్లుమూల నువదెరిగించు వారు పంపుదరఖాస్తు లంగీకరింపబడవు. కర్తవ్య ఉత్పత్తియందును ప్రచారమునందును తమ శక్తితోపని పనిచేసిట్లును పనిచేయు చున్నట్లును రాష్ట్రీయము తృప్తిపరచుకలెను.

రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘములు మాత్రమే, దరఖాస్తు లు జూకె 30 వ తేదీతోపుగ పంపుకొనవలెను. అట్లు పంపిన పర్యటనము గావించి పరిశీలనము చేయుటకు వసతిగ నుండును.

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెస్ సంఘకార్యదర్శిగా రిట్లు మాకు వ్రాయుచున్నారు — మే 12, 13, 14 తేదీలను జరిగిన అఖిలభారత కాంగ్రెస్ కార్యనిర్వాహక సభవా కిట్లు నిశ్చయించిరి.—మంగళాలోగ్ధివారి యాచమార్గమున సురక్షిత ఆశ్రమమున సాంకేతివిద్య నేర్పబడును. ప్రతి రాష్ట్రీయ వారును ఇద్దరుగురు విద్యార్థుల నీ ఆశ్రమమునకు పంపవలెను. ఇద్దరు స్త్రీత్వీయ అన్ని నలయందు ఆశ్రమాసములు తలపి దియబడును. ఈ కార్యాలయమున తలపిదైన విద్యార్థులు తమతమ రాష్ట్రీయములందున్న ఇట్టి ప్రతిష్ఠాపనలందు ఇద్దరు నిర్వాణసంఘములను నెలకొల్పుటకు నిమిమింపబడుదురు. ఇట్లు ఆశ్రమమునకు బోయి నేర్చుకొన దలచుకొన్నవారు ఈశ్రవట నము జూచిన 10 గోజుల లోపుగ ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెస్ సంఘ కార్యదర్శి గారికి దరఖాస్తుల పంపుకొనవలెను. తమ దరఖాస్తులను తమజిల్లాకాంగ్రెస్ సంఘమువారి నీఫార్మున బంపవలెను.

బొంబాయి పోలీసువారు ఒక రివాల్యూరు 96 తోటాలను లై సెన్సులేనడే తిడగ్గొనెట్టుకొనెనని ఆలీ మహ్మదు రాజా మహ్మదు నను శోకరిని పట్టుకొనిరి. ఆయనకు ఆగమాసములు కఠినశిక్ష విధింపబడెను. తన రివాల్యూరును కాబూలుకు గాంపో దలచి ఒక వంగీయునికడ గొంటినని ముద్దము చేపెను.

అమెరికావారు విదేశీయ పోగయోడల హ్యూపారమునై పన్నును నిధింతుని వదలి ప్రబలుటచే లండనునందు పిప్పింగు నెక్కురిటిల పడిపోయెను.

శాసనసభలలో ప్రవేశించుటయా?

ప్రిన్సిపల్ గిద్వాని షాపురిక

శాసనసభలందు ప్రవేశించు విషయమై ఆనందునంకు జరిగిన మహాసభలో, గుజరాతు విద్యాపీఠమునకు సంబంధించిన ప్రిన్సిపల్ గిద్వాని యాచిభముగ నుపన్యసించెను:—

అమాత్యుకాబాదు కాంగ్రెసునకు పూర్వము మహారాష్ట్రీ వాసుల సభ యొకటి ఆలోచనాలో జరిగెను. అధ్యక్షుడగు ఎం. ఆర్. జయకరు గావించిన యాచమార్గమునందు గమనింప దగిన యంశములు కొన్నిగలవు. ఉపన్యాసకుడు నిరాకరణావల బుల లో ప్రవేశి దిందిన వాగలలో శోకడగుటచే, ఆభావములం నికను ఆలోచింప దగియున్నది. నాగపురమునం దన్ని పక్షము లైక్య మైక దాదిగ నిరాకరణోద్ద్యమమునాత్రములే శంకించెడి ప్రభు యాచమార్గము మియ్యదియే. నిరాకరణము మానవత్వత్వత్వమునియు; దానికై ప్రత్యేక కార్యకర్తలను మనసము లేననియు, జయకరు గారి కిలంపుగ కన్పించెను. నిరాకరణస్వభావముండి మనయు తానూచును పట్టుదలను శాసన సభామందిరములోనికి మార్పున లేనని ఆతని యభిప్రాయము. అది మితవాదపక్షమువారి సిద్ధాంతమే. కానికలకలైతొ ప్రభుత్వమువారు డింబరు మాన మన నవలంబించిన విధానమువలన, మహారాష్ట్రీయ ప్రభుత్వము వారిచే మోసపోవుట కొడబడెరై. అప్పుడు దేశమునందలి యభిప్రాయము నేరుధముగ నుండెను. మితవాదులు తమ శాసన సభ్యత్వములకు రాజీనామాల శోపంగి, నిర్మంధవిభానమునుండి తొలగుదు రనిప్రజలనుకొనుచుండిరి. కాని, రీశింగుప్రభుత్వైఖరినిబట్టి మాకు, ప్రభుత్వమువారు మితవాదులను మరల బుజ్జగించుచుం డునట్లుల విదితమయ్యెను. మహాత్ముని నిర్మంధానంతర మైనను మార్పుకలుగునేమోయని యశేటలు తలంచిరి. మహారాష్ట్రీయ శాసనసభలు కొద్దులు, అన్నిటియందును ప్రవేశింపవలెనని మ రల నిశ్చయించుకొనిరి. వారివిజ్ఞప్తి సంపూర్ణముగ చర్చింపబ టకు నాకు తగిన కృషి లేకున్నది ఎంతకాలము క్రిందజు శో ఆపరాధములని వ్యవహరింపబడిన సంస్కరణముల నంగీకరించి మరల ప్రాతిపదిక పాడుట నీచముగ నుండకమానవి నాత లంపు. శాసన సభలలో ప్రవేశించి వాని యందు నిరా కరణమును సాగింపవలెనుట కట్టికెట్టియూహాను చెప్పవచ్చును. శాసనసభలకుపాడ పాతకాలవంటివేయని కేల్కారుగారి. మధ్య పూనానగరమున బలికియొండి. అనగానేమి? సాతకాలల బహిష్కారము నాశ్చర్యలచేసితిమి కాన శాసనసభలవిహిష్కారమును ఆపుదల చేయవలెనని ఆ తని భావ మై యుండ నోవు. అది అట్లు కాదు. శాసనసభలలో ప్రవేశించి ప్రభుత్వకార్యముల లో నలహలశోసంగు సభ్యులవలె ప్రభుత్వసాతకాలలలో ప్రవేశింప విద్యార్థులు రాజ్యాంగనిర్వహణమునకు బాళ్ళులు గారు నిరాకరణోద్ద్యమములోని యంశములన్నియు ముఖ్యములైనవే. మ హారాష్ట్రీయ విధానమువలన, మహాత్ముని, ఆతనివలె చెజనాల లలోనుండు వేలకొదియందని విడుదలచేయుట నులభముగనంద వచ్చును. కానివారు మరల బానిసలవధ్య ప్రవేశించురు. ఇత్సా హమున కార్యరంగమున ముమికి విడుగుజెంది విమర్శకులకవకా శమిచ్చెడివారిలో వారునుచేరుదురు. మనమిత్రు లట్టిచదుగురా జీకా మా వల న వి ముక్తి క లగు ట కం గీ క రిం పరు. తమ స్వాతంత్ర్యము నెందులకు గోల్పోయిరో ఆవిధాన మునే మనము జయప్రదముగ నిర్వహించిననే వారికి విముక్తిగి గినను, శంతివపడుదురు.

గాంధీ మహాత్మునిచే న్యాయముగ ననుపబడుచుండిన మీ రు, గుజరాతువాస్తవ్య ట్టి కలహలకు దోషిని యొగ్గవలదు. ఏమైనను సరే, కార్యక్రమమునుండి మరలకలదు. ప్రభుత్వము విషయమే తలపెట్టిక మిషనులకు మీరు నిర్వహించుకొనుడు. దూరముగ నుండి, న్యాయ మను శేరుతో జుగుచున్న కాన్య హలనుండి దౌర్జన్యమునుండి శప్పించుకొనుటకు అసామగు క్తీని సంపాదించుకొనుడు.

శాసనసభ తెలుగు డెనో, అనుభవమును బట్టి కనుగొన గూడదా? క్రూరముగు నిర్మంధవిధానమున మునిగి యుండెడి మనప్రభుత్వమునకు శాసనసభలు ఆభ్యంతరముల కన్పింపవచ్చునని శొందకు తలచుచుండురు. బెంగాలు, బీహారుసభలు ప్రయత్నింప గోరి, తీర్మానముల గావించెను. కాని ప్రభుత్వమువారు తీర్మానములను బుట్టదాఖలు చేసిరి. శాసన సభలలో నిరాకరణావలంబులు లేకుండినందుననే అని యవల యము గాంచెనని గర్వపడు వారలలో నేనొకడను గాను. మిత వారు లధికసంఖ్యాత్ములగు నుండుటచే ప్రభుత్వ విధానమునకు బలము చేసారి యుండెనని నేను నమ్ముదును.

శాసనసభ తెలుగు డెనో, అనుభవమును బట్టి కనుగొన గూడదా? క్రూరముగు నిర్మంధవిధానమున మునిగి యుండెడి మనప్రభుత్వమునకు శాసనసభలు ఆభ్యంతరముల కన్పింపవచ్చునని శొందకు తలచుచుండురు. బెంగాలు, బీహారుసభలు ప్రయత్నింప గోరి, తీర్మానముల గావించెను. కాని ప్రభుత్వమువారు తీర్మానములను బుట్టదాఖలు చేసిరి. శాసన సభలలో నిరాకరణావలంబులు లేకుండినందుననే అని యవల యము గాంచెనని గర్వపడు వారలలో నేనొకడను గాను. మిత వారు లధికసంఖ్యాత్ములగు నుండుటచే ప్రభుత్వ విధానమునకు బలము చేసారి యుండెనని నేను నమ్ముదును.

సవరంబంగారుకు మంచివెండికి గ్యారంటి

మావద్ద సవరము బంగారుతో తయారుచేయబడిన సకలవిధనగలు, వెండిసామానులు అమృతమునకు నిర్ద ముగా నున్నవి. ఆర్థిక యిచ్చినవారి యిష్టప్రకారము వారు కోరుకాలమునకు తయారుచేసి యియ్యబడును. నగలు శృంగీకరముగా లేనివో వాపసు తీసికొని నైక మియ్యబడును.

వక్రూపపు 198 } మరాపు శ్రీనివాసులు
టంక కాలవీధి వద్రాసు, } నాయుడు, మునిరత్నం
తెలిహాన నెం. 830 } నాయుడు అండునన్ను
నగలవర్తకులు 87 చెనాబజారు వద్రాసు.

(873) "కాంతామదహరణి"

అను యువాని వైద్యశాస్త్రప్రకారము తయారయిన ఇంగ్లీషుపుస్తకీ దివ్యమైన తేజస్వము. దీనిని నేవించుటచే, నిస్సత్తువ, తేవనశక్తిలేకుండుట, స్వప్నమందు స్థలనము, రతిశో కీప్రస్థలనము, కాల్పచేతులు లాగుట, పోనాట్టి విశ్వయాదన ముఖము నిచ్చును. నీ గృహమందు యేల నిర్మి పడెదవు? దీనిని నేవించి స్వర్ణముఖములను పొందుము. పథ్యములేదు. ఖరీదుకేసి చూచిన మీకే తెలియును. కల 1 దబ్బా 4-0-0

ఆంధ్రప్రతికా కడువకలకు రూ 2-0-0 మాత్రమే.

తామరమందు: నేడే తామర, గజవర్కము, తామరలకు అమోఘము కల 0-0-0

ది లెడ్డి బుడు కంపెని, గోపాలపురం,

83881 శాస్త్రశేట పోస్టు (గోవానరబల్లా)

పెక్ స్టె బుక్సు
సూల్ బుక్సు
నోట్ బుక్సు
హిస్టరీ, జాగ్రఫీ
నయింసు పుస్తకములు
మాక్సిలన్ లాంగ్ మెన్సు వగైరాల
ప్రచురములు
విక్టోరియా డిపో,
మెలాపూరు మద్రాసు
భారీ ఆర్డరుకు మంచి డిస్కంపుండు

నూతన సంపాదకులు

సి. రాజగోపాలాచారి గారు

సి. రాజగోపాలాచారి గారు 'యంగు యి డియా' పత్రికా సంపాదకులుగా నూతనముగ ప్రవేశించి పత్రికలో నిలుల వ్రాసిరి.

మహాత్ముడు స్వంతమునకు కొలంగంటలు పూర్వము యిటుల వ్రాసెను "ఈ పత్రికలు ప్రజల మనోవేషినితో నేను వేధింపదని చెప్పబాలను."

మహాత్ముని నిష్పంధాంతరము 'యంగు యి డియా' 'నవతీతమ' పత్రిక తల ప్రయత్నములకు మందలయ్యెను? యంగు యి డియా, నవతీతమ పత్రికలు మహాత్ముని సంపాదకత్వము క్రింద నెవ్వరి యధాప్రకారముండెను. ఈ పత్రికలకు ఆయన ఆత్మకృత్యముండెను. ఇప్పుడాయన లేకుండుటచే అవి స్వీకృతముగ నున్నవి. ఆత్మిక దేహమును విడిచిపోగానే, యెంతయుండెనో దేహము నుండి నడుచు. అన్యథముగ నే నేనును మరొకరినైనను మహాత్ముని స్వంతధాంతరము ఈ పత్రికలు వెలువడవలసి తలచియుంటిమి. అయితే మహాత్ముడు భావిద్వీపి గల డైయింగ్ విధముగ నెరపాటుచేసెను. తానున్నది పబడినపుడు యంగు యి డియా నవతీతమ పత్రికా ప్రయత్నముగూర్చి మార్గముల నాయన చెప్పెను. మహాత్ముడు బోధించిన ఆత్మికములు లేక క్రింది యున్నవి. ఆయన మార్గదర్శకుడుగ నుండి ప్రాంతించిన యుద్ధములు ఆయన నిష్పంధముతో ఆశీర్వాదములు. శత్రువ అహింసా శ్రావ్యములు ఆయన బోధించినవి యెప్పుడును స్ఫూరింపబడి ఆంధ్రులను ముందలెను. మహాత్ముని దేహము మరల గూడలేదును. ఆయన యాదర్శములు మనకు మార్గదర్శకులుగా నుండవలెను. యంగు యి డియా నవతీతమ పత్రికలు, ఒక కథముగ ఆయన ఆత్మభావమునే వెల్లడి చేయవలయును. ఆయన తత్వము రాతిగడలుగాని, ఇనుపకట్టిగాని నిష్పాధింపబాలవు. బాంబాయి క్రాంతి, ఇండియన్ రివల్యూషన్, హిందూత్వ కలు మరొకటి పత్రికలును అన్నియును, దౌర్జన్యవిహిత నిరాశాబోధ్యము నుపేక్షించుచున్నవి. అయితే అవివాదాత్మకములకు నెక్కువవిషయముల దెప్పెను. మహాత్ముని బోధాములచేగాని, ఆదర్శముల నాచరింపజేసి గాని బంధింప బడియుండలేదు. అవి ఆయన యాదర్శములను ఇప్పుడు నమ్ముచుట విరుద్ధమైన స్వాంత్ర్యమున లియున్నవి. మహాత్ముని యాదర్శముల ప్రకటించి యాంత్రిక పత్రికలు ఆగిపోయి నయెడల యామిశ్రానెకు భంగములును. కావున ప్రస్తుత సంవత్సరము ముగియంతెర ను యాపత్రికలుండవలెను మహాత్ముడు తీర్మానించుకొనెను. యంగు యి డియా పత్రికా సంపాదక భారము నామోడించి. నేను ఆ పనిని దగ్గరనున్న వాళ్ళకు లభ్యము, కష్టములను దెలిపెను. మహాత్ముని యాదర్శములను అచరింపజాలను. సమర్థులగు మిత్రులును, సహచరులును నాకీ పనిని చేయుతో సహాయము చేయుదను ఆశయును నేనీ పనిలో ఉల్లాసముతో ప్రవేశించుటలేదు. మహాత్ముని మేదోశక్తియు, దీర్ఘక్షామయు, భావిద్వీపి యా, సామర్థ్యమును, అనుభవమును అత్యంత శక్తియు చక్కని శుద్ధులగు తనవాళ్ళిని యంగు యి డియా పత్రిక నింత శక్తివంతమైనదిగాను సంతోషకారకముగాను జేసెను. ఆయన వెల్లెనవలసిన పత్రిక వెలుకట్టి మార్కెట్ నుండవలెను. వైకృతకారణములవలన ఆయన యాదర్శములను బోధించు యెప్పుడును నిర్వహించుచుండవలయును. ఆయన మార్గదర్శకుడుగ నుండినట్టియే, యెప్పుడాయన యాదర్శము మార్గదర్శకముగ నున్నట్టియే యాసంకల్పము జరుగునంత కాలము అటు జేరినవారైన సానుభూతి గలవారును యీ పత్రికను ప్రస్తుతము బోధపరచుచున్న సున్నదానిని ప్రోత్సహపరచవలయును.

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ

జనపదము మక్కాజీనకుపువారు చిక్కనని యీవారములో లక్షలకొలదిజనులు భాగించెదరు. పండిత మోతీలాలు నెహ్రూయొక్క విశ్రాంతి కొలది ది:ములలో పూర్తియగును. కారాగారమునుండి వెళ్లికిరాగానే తేజములో గాఢిలేనటులను, అసంభవములలో జగద్రాతాలతోటలును ఆయన మామయోధులు యుద్ధములో నిగియెన్న పుడె, తమ ఆభివృద్ధులను, ఇంద్రజిత్తులను సమరభూమికి పంపు భాగ్యము కొలదిమందికి మాత్రము గలుగును. ఈ గౌరవము మాళవ్యా, మహాత్ములతోటలు పండితునకుగూడ గల్గెను. దేశము సహనముతో కద్దరు ప్రచారమును ప్రీతియుగ సల్పుచున్నది. దేశములో మహాకాంతి జ్వలించియున్నది. అది అహింసాతత్వమును గ్రహింపబాలని మనప్రతిపది

ఇండియన్ సివిలుసర్వీసు.

పించను పుచ్చుకొనుట.

దేశమును వదిలి వెళ్లుటకు ఇష్టపడకుండుట సంస్కరణములు ప్రవేశపెట్టినందున ఉద్యోగములను వదిలి ఇతరమార్గములకు అనురూపముగ ఫింపులు పుచ్చుకొని వెళ్లవచ్చుననియు అందుకై నిర్ణయంపడిన శ్రవణి చాలదనియు, ఇంకను వ్యవధి నొగవలెనని వి. సి. ఎస్. సంఘమువారు ఏర్పాటుకొని యున్నారు. ఈ విషయమై యీ కథ పంజాబుకు మనకు సంఘమువారు పంపుకొనిన విజ్ఞప్తిగూర్చి కొంతకాలము భారత ప్రభుత్వమునందు కార్యదర్శి నుండిన యొక ఉధికారి వెలిపిన యభిప్రాయముల నిట ప్రకటింపబడినది.

ఉద్యోగమునుండి రిటైరుయన్ 50 జే మునిల్లు ను కే. సి. ఎస్. వి. సి. ఎస్. ఎస్. ఇట్లు వ్రాసెను. "ఉద్యోగములను వదిలుటకు మార్చి 31 1924 తేది వాయిదాను రద్దుపరచవలెనని నేన గీతరము చున్నాను భారత ప్రభుత్వ చట్టము ఆ మోదించబడిన పూర్వము (1919) స్వీయమం నుండినవారు తమ యిష్టము వచ్చినపుడు 6 మాసముల నోటీసునిచ్చి రిటైరుగుట కధికారము గలిగి యుండవలెను. మార్చి 31, 1924 నాటికి, రాజ్యాంగ మార్పులను ఆర్మీ గూచి చున్న నిర్ణయించుకొనుటకు వి. సి. ఎస్. ఉద్యోగములకు తగినవ్యవధి యుండవలసి తీర్మానము తొలుపుచున్నది ఆ వాయిదానాటికి నిర్ణయించుకొనవలెనని గూరులయే భర్తనని నేనను తలచుచున్నాను. ప్రస్తుత కాంగ్రెసుకు మొత్తముమీద బాగుగ పని చేసిన ను, అధికారవర్గమువారి స్వాతంత్ర్యము నెదురుబెట్టెను చుచున్నది. ద్రవ్యమునై కాసంకల్పము కధికారము వచ్చుచున్నది. అతినాదులగు నిరాశా బాంబులు తమ మామోహములను మార్చుకొని కాంగ్రెసుకు లంబు ప్రవేశింపవచ్చును. వోటకు లభిక సంఖ్యకులకు తన బాధ్యత తెలియదు. కొందరు పికివారు. కొందరు తనానా ముండదు అందువలన కాంగ్రెసుకు లంబు నిమందు ప్రవేశింపించువారు అధికారుల అధికారమును తగ్గించవలెనని పట్టుదతో రావచ్చును. కను: మార్చి 31, 1924 నాటికి తమకు కేపీ చింత కాలము ఉపయోగకరముగ నీరక్షమునందు వినియోగింపదగు వారు నిర్ణయించుకొనుటకు అధికారులకు కష్టము: నుండును. ఈ కాల నిర్ణయమునకు ద్రుప చుటకు నయొక కాణమును గలదు. కొంతకాలముండవచ్చునని తలచి కష్టముల కై: ను నోర్చి యీ వేళము: నుండేనేని ఎప్పటికైనను ఆతని నిధి కకమానకరము కావచ్చును. సకాలమునకే రిటైరుకాలే దని చింతింపవచ్చును. తనవారి ఆతను శ్రద్ధపుచ్చుకొని తన కార్యములను నిర్వహింప: పోవచ్చును. కనుక ఆతనియిష్టము వచ్చినపుడు రిటైరుగుట కవకాశముండుట యుక్తము. వరియొక కారణము ను గలదు. ఎవరైనను ఒక ఉధికారి యీ దేశమునందు మరీ కొంతకాలముండి తన శక్తిని, సామర్థ్యమును ఈ దేశమునకే యుపయోగపెట్టి తలంపవచ్చును. నరు ఆ వాయిదానాటికి తీర్మానించుకొనుట కష్టము. వారు ముందుగానే నెప్పిన తమకును కను కుటుంబమునకును: ప్తము గలుగును.

ఈ కారణములవలన, సంస్కరణము: కు పూర్వము ఉద్యోగమునం నుండిన యుద్యోగములకు వాయిదా యనసరము లేదనియు వారు ఆరుమాసముల నోటీసు నిచ్చి రిటైరుగుట యుక్తవనియు నేను తలంపుచున్నాను.

లను కలవని వెళ్లుచున్నది. పండితు కు ముంల పనిజేయుట కావచ్చున మొసంగుచు, మేము యిప్పటిన్న నెక్కువ పనిని జేసి:టుల జూపియుండవలసి:ది దానితో ఆయన శరీర బాధలతోను, నిర్జనుగు యిల్లుచూచుకొనియు: చింత: మునిగి యుండేవాడు. ఇ:మీద నాకీంజీ, పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారంలో మనజాతీయసంఘము మార్గదర్శకముగ నుండి, యెట్టవాడలో విశ్రాంతిగొన్న కారాగారానియు వ్తని జూచి నహించి పనిజేయునని మేము నమ్ముచున్నాము.

సంయుక్త రాష్ట్రములు

దేశవాసుగాంధీ, జవహర్లాలు నెహ్రూ, వారి సహచరుల నిష్పంధాంతరము వెంటనే వ్రాయుచు ఒక మిత్రు డిట్లు చున్నాడు:—

"ముఖ్యులగు ప్రచారకుల నందరను శుభముగ తుడిచిపెట్టి ఉద్యమమును ప్రాణహింసము చేయవలెనని అధికారులతోటలచుటకు నంది చునులేదు. అయితే మరియొక సారి భంగంతుడు మాత్రము నువహించినటులన్నది. ఈ రాష్ట్రము చారిత్రావారి వివాదభరితములనుండి యెటుల విచిత్రముగా వైకిలేచుచున్నదియు నేనెవ్వింపబాలను. చాల చోట్ల: పుడే దేశమునీగి పడినదని చెప్పవచ్చును. ఇప్పుడు, చారిత్రావారు ముందుకన్న మార్గితి చాల స్థిరముగ నున్నదని నాకు నమ్మకము గలదు. చారిత్రావారి బోధనముగలగజేసి కొనకుండి, ఆ వివాదమునకు విచారము జూపుట వలనను, ప్రతిరోధక కార్యములజేతుక మాయమౌనాము నణచి యుంచుకొనుట చేతను యీపని జరుగగల్గెను. ఇందువలన, వెనుక దగ్గుట అపజయముగాదనియు, భాగ్యవతలేకుండుట మంకముగ నుండుట గాదనియు ప్రజలు బాగుగ తెలిసికొనిరి. (యంగు యి డియా.)

పండిత మాళవ్యగారి పర్యటనము

ఆసాముపోలీసు అధికారుల ఉత్తరువు

పండిత మాళవ్యగారు బాబు రాజేంద్రప్రసాదుగారితో మేనెల 27 వ తేది గౌహతి (ఆసాము) చేరెదనని మంగళాక్షి య కాలగ్రెను సంఘమువారు తెలిపిరి. పిరినిచూడటకై ప్రజలుగుంపులు గుంపులుగ నల్పాత్రి, రంగయాప్రేమనుద్దేశముండెరి. వీరు మార్గచక్ర అచ్చటచ్చట ప్రేమనులలో ఉపన్యసింపిరి. ఉపన్యాసనారము 'భిక్షు' ఆనమటతో ఇమిడియుండెనని చెప్పవచ్చును. అయిన గాను ప్రేమనుకద్ద ప్రభాసనామాము అధి:ముగ నుండెను. ప్రథమముగ వీరు 'పండిత్ జీవితేయి' అని హస్తస్థములు గావి కరి గాని మాళవ్యగారికోరిక ననుసరించి యీ హస్తస్థములు 'మహాత్మ సంధికితేయి' అని మార్చబడెను. రై: బండి బ్రహ్మపుర:నదిగామెను. పాం: ఘాటు ప్రేమను చేరిన, ప్రేమనుకద్ద వేలకొలది గ్రామములు, పురుషులు, స్త్రీలు గుమిగూడి యుండిరి. కొందరు స్త్రీలు మహాత్ముని అన్వితము మగు త్యాగమును నిరూపించు జాతీయశత్రులను పాశుచుండిరి. పండిత మాళవ్యాగారి రికతయు చూచి సంతోష ఉత్సాములతో ఇట్లు చెప్పిరి:—

"ఈ జాతీయోద్ధయతత్వమును ప్రజలు చక్కగ గ్రహించియున్నారు. ప్రభుత్వమువారు నిగంతుకాధికారులైనను ప్రజల ఉద్రేకమును అణచుటకు వారితోముకాదు."

పోలీసు శార్జర్యము

బండిరాకమున పోలీసువారు గౌహతిరైల్వేప్రేమనును ఆక్రమించుకొని యు:దిరి ఎవ్వరిని ప్రేమను ఆనగణములోనికి రావల్యలేదు. ఇట్లు చేరుట గుత్తము కాదని శ్రీయుత కలిరాంబార్మగుగారు రైల్వే అధికారిలో చెప్పిరి. ప్రేమను ఆనగణము పోలీసువారి ఛార్జి కాదు: దని వాయప్రత్యక్షతరమిచ్చిరి. వ్యాపారసంబంధగుగు స్వంతపను బన్న వారుకూడ ప్రేమను లోకి వచ్చుటకు వీలులే: పోయెను. గౌరవములకూడ ప్రేమను వెలుపల నే గుండలని: శక్త్యును.

మేనెల 28వ తేదీన యాక్రిందినోటీసు శ్రీయుత కామాత్యరాంబార్మదయావాధమేధి, కలిరాంబార్మ, లక్ష్మీవాధదాసుగార్లకు జారీచేయబడెను.

నోటీసు ప్రతి

శ్రీయుత కలిరాం బార్మగు గారికి గౌహతి.

పండిత వదన మోహన మాళవ్యాగారి రాక సందర్భమున పీఠము: ఉరేగింపు శుభజుపులకు ప్రయత్నించుచున్నట్లు తెలియవచ్చుచున్నది. కిగు కట్టుదిట్టములు లేని యెడల యీ యూరేగి పు: భంగిల్ల ప్రజాకా తికి భ:ము కలుగునని డిప్యూటీ కమిషనరుగారు అభిప్రాయపడుచున్నారు. పు పోలీసు అట్ట నను: చి ఉరేగింపు జరుపుటకు సభ సమావేశపరచుటకు రై నెన్న పుచ్చుకొనుట అవసరమని తెలుపుచున్నాను.

ఎ. సి. అగర్వాలా

పోలీసు నూపరిం: డె:టుకు గాను గౌహతి నుండి వాయులు యాక్రింది కరపత్రమును నగరమున: దంతటను ప చి:పెట్టిరి:—

"కేటి దనము ఉదయము మెయిలులో మాళవ్యాగారు గౌహతి:ము చేరెదరు వారికి తగు స్వాతంత్ర్య మిచ్చుటకై ప్రజలందరు ప్రేమనుకద్ద సమావేశము కావలయును. ఎట్టి అల్లరి జరుగకూడదను విషయమును ప్రజలు చక్కగ గమనింపవలెను. ఇట్లు: కామాత్యరాంబార్మ, బోధింపు చంద్రదాసు, కలిరామను."

మధ్యాహ్నము రెండు గంటలకు బండి ప్రేమను చేరిన. ప్రజలతృప్తినామతో మాళవ్యాగారికి స్వాతంత్ర్య మొసగిరి శ్రీయుత పో: ను గారి భవ:మునకు పోవుటకు మాళవ్యాగారు బండిఎక్కిరి. లాటిలో పో: నువారు నేటలు బండివెనుక చేకి వచ్చుచుండిరి. పో: నువారి ప్రవర్తనము ప్రభుత్వమువారి కైఖరికి నిదర్శనముగ నుండెను. రాజ్యద్రోహసభల కట్టుము అయినందుటచే రాజకీయసభ జరుపుటకు వీలులేకపోయెను. మద్యపాన నిషేధోద్యమమునకు సంబంధించిన సభ జరుపుటకు తీర్మానింపబడెను. (సర్వెంటు)

కాక ఆరవ తేదీనుండి 8,9,12 మాసములు కైజరి బిల్లులను విక్రయించుట మానబడునని ఇండియా గవర్న మెంటు అధికారివారు ప్రకటించుచున్నారు.

మత్స్య పరారు

కారాగృహము నుండివిడుదల చేయబడుట

జనాభా మత్స్య అబ్దుల హజీదు పరారు గారు 4-వ తేదీ మధ్యాహ్నము తిరువనాపల్లి సెంట్రలు జైలునుండి విడుదల కాబడిరి. నవంబరు నెల 21-వ తేదీన వీరికి రెండు సంవత్సరములు కఠినశిక్ష విధింపబడినది అప్పుడే వీరి ఆరోగ్యము చక్కగ లేకుండెను. ముచ్చమానమునుండి వీరు మరచము వదిలి తేచుటకు శక్తిలేనివారగు నున్నట్లు తెలియుచున్నది.

గడచిన శుక్రవారము ఉదయం వీరు స్పృహలేక పడిపోయిరి. సర్జనుగారు వీరిని పరీక్షించి, ఆరోగ్యము సంపూర్ణముగ చెడినదనియు, ఫైదీని విడుదల చేయుట యుక్తమని ప్రభుత్వమువారికి తంతివార్త ప్రసరించి. ఎట్టిపరతును కొరక మగారు గారిని విడుదల చేయవలయునని ప్రభుత్వమువారు తంతివార్త ప్రభుత్వ తరఫున పంపిరి. అందునై పరారు గారు విడుదల చేయబడిరి.

పరారుగారు కండతేక కృశించి యున్నారు. శక్తిలేకుండా త్యాగములేదు. మిత్రులతో గాని బంధువులతో గాని మాట్లాడుటకుకూడ వీరు శక్తిలేక యున్నారు.

పరారుగారు కారాగృహమునుండి విడుదలచేయ బడగానే తిరుచినాపల్లినుండలి మహమ్మదీయులు కాంగ్రెసు పక్షమువారు వీరికి గొప్ప స్వాగత మొసగిరి. తిరుచినాపల్లి మునిసిపలు కౌన్సిలు అధ్యక్షులగు ఖాన్ బహదరు పి. కాలి పుల్లా సాహేబుగారి స్వామనకు తీసికొని పోవడిరి. 4 వ తేదీ రాత్రి బోటుమెయిలులో బయలుదేరి 5 వ తేదీన ఉదయం చెన్నపురి చేరిరి. వీరు వచ్చువార్త తెలియక పోవుటచే మిత్రులు స్టేషనునందట వెళ్లుటకు వీలులేకపోయెను. మధ్యాహ్నము అనేకులు తిరువళ్ళీకొని వీరి స్వామనకు వెళ్లి వీరిని సందర్శించిరి కాని బహిష్కరణచే అధికముగ మాట్లాడవలసి పోయిరి.

ఆంగ్లన్యాయస్థానముల హాని

డాక్టరు మణిలాలుగారి అభిప్రాయము

“బొంబాయి క్రానికల్” పత్రికా ప్రతినిధితో ముచ్చటించుట.

బొంబాయి, జూన్ 5:—ఫిజీదీవులలో ప్రసిద్ధికెక్కిన డాక్టరు మణిలాలుగారిటీరల బొంబాయినగరమునకు వచ్చియుండినప్పుడు, “బొంబాయి క్రానికల్” పత్రికా ప్రతినిధి ఆయనతో సంభాషించెను. ఫిజీదీవులలో భారతకార్యకులతోనే గాక ఆంగ్ల కార్యకులతోకూడ మైత్రీకావించునని ఫిజీ ప్రభుత్వమువారు తన్ను చేకవరునండి వదలగొట్టిరిన అతడు నడిచెను. అతడురాజకీయోద్యమములలో బాల్గానుటకూడ ఫిజీ ప్రభుత్వమువారికి కష్టముగ దొరకెను అచ్చట అధికారులు, ఆంగ్లనర్తకులందరు చేరి అతనిని హింసపెట్టసాగిరి. అతని ఆస్తి విలువలేనిదయ్యెను. అతని భూముల నద్దెకులుచ్చుకొనువారు గాని, విక్రయమునకు కొనువారు గాని ఎవ్వరు దొరకకపోయిరిగాన మణిలాలుగారు దారిద్ర్యముతో బాధపడసాగిరి. అస్తి ఉండినను పేదరికము సర్వనాప్తమయ్యెను. డాక్టరు మణిలాలుగారు సహాయనిరాకణాలంబులుగాక పోయినను “ఆంగ్లన్యాయస్థానముల హాని” అతనికి స్పష్టముగ నగపడుచుండెనుగాన అతడు భారతదేశములో న్యాయ వాది గ పనిచేసి, న్యాయస్థానములకు వెళ్లి తీరనోపాధిని సంపాదించుట కిష్టపడలేదు. భారతదేశమునకుబయట ఇతరదేశములందలి కార్మికప్రజాసామాన్యుల షేవరాధముల కొరకు పాటుపడుట కతడుద్దేశించెను.

శాస్త్రీగారిపర్యటనము

అధినేత రాజ్యములలో శాస్త్రీగారి పర్యటనమును గురించి ప్రశ్నించగా, డాక్టరు మణిలాలుగారు ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి. “శాస్త్రీగారు భారతీయుల కేలాటి లాభములను సంపాదించవలసిన వాద్యధాభిప్రాయము. అచ్చట నివసించుచున్న భారతీయులకు ఇప్పుడు లేకజ్జములను దెచ్చిపెట్టెడు వరకులకు శాస్త్రీగారికికంపవచ్చు నని నేన భయపడుచున్నాను.

లక్నో రాజకీయసభలు

నాయకులనేకు లేతెంచుట

లక్నో, జూన్ 5:—ఇచ్చట సమావేశము గానున్న రాజకీయసభల కరుదెంచినవారిలో హాకీం అబ్దుల్ ఖాన్, డాక్టరు అన్వారీ, శ్రీయుత వి. జె. పటేలు, హరిదయాల్ నాగు, ప్రకాశంగారలు గలరు. నేటిరాత్రి వర్కింగుకమిటీ జాయింటు సభ సమావేశమగును.

శాసనోల్లంఘనమును గురించి యోచించుట

కాంగ్రెసు కమిటీగుకమిటీ, కేంద్రకల్యాణాతు కమిటీ, జేమతుల్ ఉలీమాల జాయింటు సమావేశము నేటిఉదయము జరిగెను. ఈసభలో శాసనోల్లంఘనము చేయుటను గురించి యోచించిరి తెలియుచున్నది.

* * * బొంబాయి పురపాలకసంఘము

నూతనజాతీయపక్షము

బొంబాయి నగరపాలక సంఘములో వి. జె. పటేలు గారి నాయత్వముక్రింద నూతనజాతీయపక్ష మొకటి నిర్మించబడెను. బొంబాయి పురపాలక సంఘసభ్యులు కాంగ్రెసు సభ్యులుగ జేరవచ్చునని ఈక్రాంతి పార్టీ సభ్యుల ముఖ్యోద్దేశము పురోభిద్ధికి తోడ్పడుట, నగరపాలమునకు సంబంధించిన విషయములమీద ప్రజలకు విద్య గలపుట ఈపక్షమువారి ఇతర ఉద్దేశములు.

మహారాష్ట్ర కాంగ్రెసు కమిటీ.

ఎన్నికల వివాదము - వర్కింగు కమిటీవారి విచారణ.

గయ కాంగ్రెసు సభ్యాధ్యక్షుని పదవికి కొందరిని శిఫారసు చేయుట.

నాగపూరు, జూన్ 5:—నాగపూరునుండి సమావేశమైన మహారాష్ట్ర కాంగ్రెసు కమిటీ సభలో తమ కాంగ్రెసు కమిటీ ఎన్నికల వివాదమును గురించి నిచారింతుటకు వర్కింగు కమిటీ వారికి అధిక రము గలవా యని యోచింపబడెను. ఇట్టివివాదములతో జోక్యము కలుగజేసికొనుటకు వర్కింగు కమిటీకి అధికారము లేదని నిర్ధారణ చేయబడెను. ఈఎన్నికల వివాదమునకు సంబంధించిన విషయముల నన్నిటిని వర్కింగు కమిటీకి ఇతరులకు విశేషముగ వ్రాయుట కొక ఉపసంఘము నియమించబడెను.

గయలో సమావేశము గానున్న యావద్భారత జాతీయ మహాజన సభాధ్యక్షుని పదవికి బాబుఅరవిందయోగి, చిత్తరంజనదాసు, యస్. సి. కల్కారుగార్లలో నెవ్వరైన అర్హులని శిఫారసు చేయబడెను.

ఏప్రిలు 4 వ తేదీన అయోహర్మమునుండి క్రిందికి దొరలి పడిపోయిన పంజాబు మెయిలుకు రు 2,60,000 ల నష్టము కలిగెను. ఈమొత్తములో ఇంజనుఖరీదు చేర్చబడలేదు. ఇది క్రొత్త రకపు ఇంజనుగాన 11,000 సవరణల ఖరీదు,ఉండును.

1922 జూన్ 6-వ తేదీనుండి మూడు మాసములు, ఆరు మాసములు, పంజాబుమాసముల ప్రైజరీబిల్లులు విక్రయింప బడవని భారతప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నారు.

రైల్వే రిస్కునోటు సవరణ సంఘమువారు జూన్ 5 వ తేదీన కలకత్తా మార్కెటింగుసంఘ క్యాండర్ డి.పి. ఖోజాగారిని సిమ్లాలో విచారించిరి. ఇప్పటి రిస్కునోటు ఫారములు రైల్వే ఉద్యోగముల మోసములకు అవకాశ మిచ్చుచున్నవి గాన, వానిని తక్షణమే మార్చినయెడల నని అతడు చెప్పెను. అజాగ్రత్త సామానులను పంపినప్పుడు గలుగు నష్టమునకు రయితే కంపెనీవారే బాధ్యులు గ నుండవలెనని అతడు చెప్పెను. ఇట్లుచేయుటలన రైల్వేఉద్యోగీయుల దొంగతనములు శిక్షపడుట తగ్గిపోవును.

సరిహద్దు విచారణ సంఘాధ్యక్షుడు ప్రేగా రిశర్ సభ్యులతోగూడ సిమ్లానగరము చేరిరి. పంజాబు కార్యనిర్వాహకసభా సభ్యులగు సర్ జాన్ మేనార్డుగారు 8 వతేదీన విచారించబడుదురు. ఇంకొకరిమంది సాక్షులుగూడ సిమ్లాలో విచారించబడుదురు.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షా ఫలితములు

శిరోమణి ప్రాథమిక పరీక్ష

3 4 5 13 14 16 17 20 21 22 25 85 86 87 88 89 90 91 105 106 107 108 111 112 114 161 162 165 168 172 174 227 228 231.

శిరోమణి ప్రాథమిక అంత్య పరీక్షలు

8 వ తరగతి 178.

8¹/₂ సంవత్సరము ప్రాథమిక పరీక్షయందు మాత్రము కృతార్థులు.

శిరోమణి అంత్యపరీక్ష

మొదటి తరగతి:—40 115 126 138 236.

రెండవ తరగతి

34 39 42 93 95 117 121 125 127 232.

మూడవ తరగతి

35 37 38 44 45 47 48 49 94 119 122 123 130 131 132 181 183 184 185 187 234 235.

నెంబర్లు 48 838 ఫలితములు పిదప ప్రచురింపబడును.

విద్యాప్రాథమిక పరీక్ష

53 54 55 96 97 99 133 135 136 190 192 196 197 198 199 200 204 208 206 207 209 210 238 239 240 242 246 247 248 251 254 257.

విద్యాప్రాథమిక అంత్య పరీక్షలు

మూడవ తరగతి 100 102.

విద్యా అంత్య పరీక్ష

రెండవ తరగతి 262 264.

మూడవ తరగతి

56 58 104 142 211 213 216 221 222 223 224 260 261 263 267 268.

ఆఫ్ జల్ డిట్, ఉలామా ప్రాథమిక పరీక్ష

62.

మూన్సిఫజల్ ప్రాథమిక పరీక్ష

66 67 70 71 73 74 77 262.

మూన్సిఫజల్ అంత్య పరీక్ష

రెండవ తరగతి 78.

ప్రాచ్యపాండితీ శత్రములు

80 82 143 145 149 150 151 153 155 157 158.

మూన్సిఫజల్ సత్యాగ్రహము

గత వారములో మూన్సిఫజల్ ఇంకొక్క సత్యాగ్రహచర్య జరిగినది. 35 సత్యాగ్రహులు సేతువునకు పోయి ర శిక్షతో దానిని నింపుటకు ప్రారంభించిరి. తక్షణము ఒక పోలీసు కాన్స్టేబులు ఆ స్థలమున కేగి వారి పేర్లను వ్రాసికొని మేజస్ట్రేటు దగ్గరకు దీసుకపోయెను. తమ పూర్వీకులమీదనే వీరు విడుదల జేయబడిరి. వచ్చే వారములో విచారణ జరుగును. వానలు ప్రారంభమైనవి ఈ ఋతువునకు ఇదియే ఆఖరు పని కావచ్చును. వచ్చేవారము మూన్సిఫజల్ డాక్టరు మూజీగారి అనుభవతక్రింద జరుగును. సత్యాగ్రహుల భౌతికరత్నము ఇచ్చట నిశ్చయింపబడును. చాలమంది మహాత్మాలు సభకు వచ్చెదనని తోచుచున్నది. మహాత్మాజీకే మంతయు ఈసభా తీర్మానమును ఎదురుజూచుచున్నది.

బ్రిటిషు ఇండియను తాలూకాదారుల సంఘము

(4-6-22) నిన్నటిదియమై నై సంఘమువారి కార్యనిర్వాహక సభ సమావేశమై జూలై 1 వ తేదీన లక్నోపురములో ఆగ్రా ఆయోధ్య భూస్వాముల రెండవ సంయుక్త సమావేశమున జనప నిశ్చయించినది తెలియుచున్నది. వ్యవసాయ భూమికి సంబంధించిన సమస్యను చర్చించెదరు.

ముఖ్యముగ జిల్లాబోర్డుల సవరణచట్టము వరకులను యోచించెదరు. ఈచట్టమును ఇటీవల స్థానిక కాసనసభలో ప్రవేశపెట్టిరి. విక్ర్యా ఉద్యమమునుగూర్చి తన కార్యనివేదికము నందు భూస్వాములపై కర్నల్ పాక్ ఫో ఫోగారు చేసిన విమర్శనము అనశ్చయని ప్రకటించుటకు ఒక ఉపసంఘమును గూడ నియమించిరి.

హాన్స్ యి వ్యవసాయపు విషయమై భూస్వాముల యభిప్రాయమును గూడ తెలియజేయుట ఇంకొక యుద్దేశ్యము. సెన్సులు, అద్దెలను (రెంటు) ఇయ్యక దాచిపెట్టుచున్నారన సంకతినుగూడ తెలియజేయుటకు సమావేశ మయ్యెదరు.

తిరువళ్ళ వార్తలు

జూన్ 5:—తిరువళ్ళపాడు నేషనల్ బ్యాంకు బిల్డింగులో సోమవారమునాడు సంస్థాన మందున్న ప్రధాన మంత్రి కార్యదర్శుడు సమావేశమైరి. చిట్టి, అదాయపుపన్ను నిష్పంధన లలో మార్పులను జేయు అవశ్యకతను గూర్చి యోచించిరి స్థాపించుచున్న స్టేటు బ్యాంకుకు బ్యాంకర్ల సంఘమును మ్యానేజింగు రోజుట్టుగ నుండవలెనని తీర్మానించిరి.

ఆంధ్ర పత్రిక

1922-వ సం॥ జూన్ నెల 6-వ తేది

మంగళవారము

సంస్కరణములు:

సి వి లు న ర్వి సు

హిందూదేశమునకు సంస్కరణముల నీయదలచినపు డెల్లను, సివిలుసర్వీసు యుద్యోగు లడ్డుపడచుండిరి. రిజన్ ప్రభువుకాలములో స్థానికస్వపరిపాలనము నొసగుటకు, వీరు ప్రబల విముఖులై జూపియుండిరి. పిమ్మట స్థానికస్వపరిపాలనము సక్రమముగ కొనసాగుటకు, వీరు తోడ్పడి యుండ రయిరి. నిర్బంధవిధానము నవలంబించుట మాత్రము వీరు ముందడుగు వైచుచుండిరి. మాంటుఫర్డు సంస్కరణముల నిర్మాణమునకు పూర్వము, హోంరూల్ యుద్యమమునకు వీరు గనుపఱచిన తీవ్రపటికూలభావమును వివరింప ననవలయు లేదు. మాంటుఫర్డు సంస్కరణములు ఆమలులోనికి వచ్చుచో, తాము ఉపకారవేతనము గైకొని కొలువు చాలించుకొనుమని భయపెట్టిరి. ఎటు లయిన నేమి, ఇందకొరకు ఏర్పాటులు గావించబడెను. సివిలు సర్వీసువారు దేశమునకు జేసిన మేల్లను వారియెడ జూపవలసిన కృతజ్ఞతను మాంటూగూగారు తమ సంస్కరణముల రిపోర్టు నందు వివరించిరి. సంస్కరణములకుపిమ్మట, సివిలు సర్వీసు ఉద్యోగులను పొగడుట స్వస్థానావ్యమయ్యెను. వారిదివరకు ఆత్యంతస్వార్థహిత బుద్ధితో తమశక్తి సంతను హిందూదేశపు మేలు కొరకు ధాంబోసినటులను, సంస్కరణముల మూలమున వారి యధికారము తొలగునటులను, ప్రజలను సత్ప్రతిపరుచుటకు వారు తమ యధికారమును కొల్పోవ సమ్మతించినటులను, డెలుపుచు వారి త్యాగమును పొగడుట యాచార మయ్యెను. సివిలుసర్వీసువారు కావించిన త్యాగమునకు ఫలితముగ, వారి జీతములు వృద్ధిజేయబడెను. పెన్షనులు వృద్ధిజేయబడెను. సంస్కరణములవలన వారి యధికారమున కేమయిన కొరంతి వాటిల్లెనా? అదియు గనుపింపదు. ప్రజాధికార మెక్కడను గనుపింపదు. నిష్పాదవిధానము పెచ్చపెరిగినది. పూర్వమునందుకన్నను, నిరంకుశాధికార మెక్కుడుగ వ్యాపించినది. సివిలుసర్వీసు రాజ్యమున కెట్టలోపము వాటిల్ల లేదు. సంస్కరణములవలన, స్వపరిపాలనాధికారము హెచ్చుట గాని, నిరంకుశాధికారము తగ్గుటగాని, గనుపట్టదు. మితవాదులు సముతము, సంస్కరణములవలన గలిగిన ఎక్కుడులాభ మేమియో డెలుపజాల కున్నారు. సివిలుసర్వీసు ఆధికారులు చింతింపవలసిన యగత్యమును కనుపింపదు.

1924 సంవత్సరము మార్చి 31 వ తేదిలోగా, సంస్కరణములక్రింద పనిజేయకాలని సివిలుసర్వీసు ఉద్యోగులు తమ కొలువును చాలించికొని ఉపకార వేతనముల బడయుటకేర్పాటు గలరు. సివిలు సర్వీసు యుద్యోగులు, హిందూదేశలాభము నిమిత్తము ఇంతటి త్యాగమును సలుపవలసిన యగత్యముండదు. వాగ్ధానము నాక్రమించి పనిజేయుటకు హైందవోద్యోగులనేకులు గలరు. సివిలు సర్వీసువారిస్థానము హైందవాధికారు లాక్రమించి

పనిజేయగలరని, మితవాదులు సముతము నమ్ముచున్నారు. ఒక సివిలుసర్వీసుయుద్యోగి మృదాను మొయిలుపత్రికకు వ్రాయుచు, యూరపీయనులను జీతముల నిచ్చి యుంచుకొనుటకు భారతీయులు ఆతురము జూపుటలేదనియు, ఇందుకు బదులుగ వారిని వదలించుకొనవలయు నని భారతీయులు చూచుచున్నారనియు, మితవాదులు సముతము యూరపీయను యుద్యోగులు ఆనవసర మను నభిప్రాయమును డెలుపుచున్నారనియు, సూచించిరి. వీరు మరియొక రహస్యమునుగూడ డెలుపుచున్నారు. మాంటుఫర్డురిపోర్టు గ్రంథకర్తలు, సివిలు సర్వీసు యుద్యోగుల స్వార్థత్యాగమును, బౌద్ధార్యమును మిగుల ప్రశంసించియుండిరి. సివిలుసర్వీసు వారి కిట్టి యుద్దేశము నారోపించుట వీరి కిష్టము లేదు. సంస్కరణములపట్ల సివిలుసర్వీసువారిని సుముఖుల గావించుట కిట్టి పన్నుగడను పన్ని యుండురని వీరియుద్దేశము. ఇతరులసంగతి ఎటు లున్నను, ఈయుద్యోగి మాత్రము తాను స్వార్థత్యాగముచే ప్రేరితుడై హిందూదేశమునకు వచ్చి యుండలేదనియు, ఇంగ్లండునందు లభింపనిజీతము, పెన్షనులు, మొదలగు నాకర్షణములవలన ఈ కొలువులో బ్రవేశించి తీరనియు, స్పష్టముగ డెలుపుచున్నాడు. ఇతరుల విషయమునగూడ నిజమిదియే గావచ్చును. ప్రపంచమనందెల్ల సివిలు సర్వీసు మిగుల వ్యయకరమయినది. కడుబీదయగు హిందూదేశ మింతటి వ్యయమును భరించుట దుర్లభ మనుటకు సందియములేదు. ప్రస్తుతపు ఆర్థికదస్థితిలో, పరిపాలనావ్యయభారమును భరించుటకు సాధ్యపడుటలేదు. హిందూదేశమునుండి ధనప్రవాహము వెలువలకు బోవుటకు, సివిలు సర్వీసు వ్యయ మధికముగ తోడ్పడెనని నారోపి, డిగ్రీ, డిప్లొ మొదలగు రాజకీయ సంస్కర్తలు తెలిపియుండిరి.

సివిలుసర్వీసు యుద్యోగులీసమయమున అలిగి వెడలిపోవుచో, మితవాదులయినను విచారింపదు. వ్యయము కొంతవరకయినను కలసివచ్చునని వారు భావించెదరు. కాని, సివిలుసర్వీసు సంఘమువారు గడువుదినములోపుగ ఉద్యోగులు లేచిపోవుటకు ఆతురము గనుపఱచుటలేదు. గడువు తేదిని ఇంకను వెంచవలయు నని వారు కోరుచున్నారు. ఇందుల కేమికారణములు గలవో ఇండియాప్రభుత్వమునకు కార్యదర్శిగ బనిచేసిన సర్జేంట్ మిల్సన్ ఐ. సి. యస్. గారు దెలిపియుండిరి. ఇవి వినిత్రముగ దోషకమానవు. సివిలుసర్వీసు వారికి ఉపకారవేతనముల బొంది కొలువు చాలించుకొనుటకు, మొదలున్న కుతూహల మిప్పుడు గనుపించుటలేదు. మేము పైన డెలిపింపటల ఇందు కనసరమును గనుపింపదు. సంస్కరణములకు పూర్వపు పరిస్థితులకును, పిమ్మటి పరిస్థితులకును తారతమ్య మంతగ లేదు. 1924 సంవత్సరము మార్చి 31-వ తేది లోపుగ కొలువులోనుండ నెవ్వములేని సివిలుసర్వీసు యుద్యోగులు ఉపకార వేతనములకు రరఖాస్తుల నంపుకొనవలయు నను నియమమును తొలగింపవలయునని, విల్సనుగారు కోరుచున్నారు. ప్రస్తుతశాసనసభలు తామనుకొనినంత ఆధ్యాత్మముగ లేవట. అయినను, కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వాధికారములను తగ్గించుట కివి ప్రయత్నించెనట. నిరాకరణావలంబులుగూడ శాసనసభలలో ప్రవేశించుచో సివిలుసర్వీసు యుద్యోగుల యధికారము ఇంకను తగ్గిపోవనట. ఇట్టి స్థితిలో గడువుదినములోపల ఉద్యోగమును చాలించుకొనవలసినదియు లేనిదియు నిర్ణయించుకొనుట దుస్సర మగు నని విల్సనుగారు డెలుపుచున్నారు. గడువుదినము

లోపల సివిలుసర్వీసు యుద్యోగి ఎట్టి నిశ్చయమున జేసికొనక పిమ్మట విచారముజూపుచో, అట్టివారి రిటైరగుట కవకాశముండవలెనట. వారి యన్యవచ్చినప్పుడు వెడలిపోవుటకు సివిలుసర్వీసు యుద్యోగుల కవకాశముండవలెనని, విల్సనుగారు కోరుచున్నారు.

సివిలుసర్వీసువారు తమలాభమును కోల్పోవుట కిష్టపడటలేదని స్పష్టమగుచున్నది. సంస్కరణముల పట్ల తమ యసమ్మతి జూపుటకై, సివిలు సర్వీసువారు తాము వెడలిపోవుటమని వెనుక భయపెట్టిరి. అటుల వెడలిపోవుట కవకాశ మియబడెను. గడువుదినము సమీపించుచున్నతేరి, వీరు వెనుకాడుచున్నారు. తమయిష్టము వచ్చినపుడు, కొలువును చాలించుకొనుట కవకాశ ముండవలె నని కోరుచున్నారు. ఎప్పుడు వచ్చిన నప్పుడు వెడలిపోవుట కవకాశముండట ఎంత వివరీతమో యోచింపవచ్చును. భారతీయు లీతరుణమున, సివిలుసర్వీసువారు గుండరో వెడలిపోయెదరో యని యోచించుట లేదు. తెల్లయధికారుల స్థానమును భారతీయోద్యోగు లాక్రమించినంతమాత్రమున, దేశమున కెక్కుడులాభముగలుగునని వారు భావించుటలేదు. ఖర్చు కొంతవరకు తగ్గవచ్చునుగాని, పరిపాలనావిధానము మారజాలదు. పరిపాలనావిధానము ప్రజలకు బాధ్యత వహించునంతవరకు, యుద్యోగు లేతాతివారయినను నొక్కటియే. స్వరాజ్యము లభింపకముందు, ఉన్నతోద్యోగులములలో భారతీయులు ప్రవేశింపవలయు నని, మితవాదనాయకులు మాత్రము ఆతురము జూపుచున్నారు. జాతీయవాదులటుల భావించుటలేదు. ప్రజలకు పరిపాలనము బాధ్యత వహించిపిమ్మట మిగిలిన ఏర్పాటులు వానియంతట యవియే చక్కబడునని వారు దలచుచున్నారు. ఆకారణముచేతనే స్వల్పవిషయములపై తమ దృష్టిని ప్రసరింపజేయక, సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికొరకే వారు తమశక్తిసంతను వినియోగించుచున్నారు

కొత్త ఎన్నికలు

యుద్ధము ముగిసిననాటినుండియు పార్లమెంటుసభకు కొత్తఎన్నికలు జరుగునని ఎప్పటికప్పుడు తలచుచునే యుండిరి. కాని ఇంతవరకును కొయలిషను ప్రభుత్వమునందు చలనము గలుగలేదు. ఆంగ్ల దేశప్రభుత్వము, పక్షపద్ధతి ననుసరించి జరుగుచుండును. ఆఫ్ఘనిస్తాన్ యుద్ధమునమాత్రము, వివిధ పక్షములును కలసి కొయలిషను పక్షముగ నేర్పడుచుండెను. కాని, కొయలిషను ప్రభుత్వములు చిరకాలము నిలిచియుండ లేదు. ఈ మారు లటులాక, కొయలిషనుపక్షము చాలకాలము నుండియు నిలిచియున్నది. లేబరుపక్షము వారు కొయలిషను పక్షమునుండి చీలిపోయినను, వారి పలుకుబడి పార్లమెంటుసభయందు తగ్గ గనుపింపదు. ఆస్క్విత్తుగాడిచే నడుపబడెడి ఇండిపెండెంట్ లిబరలుపక్ష మొకటి గలదు గాని, దీని సంఖ్యలు అత్యల్పములు. కన్సర్వేటివ్ లను, లిబరలు పక్షము వారును విశేషసఖ్యాకులు, కొయలిషనుపక్షమునందే గలరు. ఇదివరకు రెడుమూడు మార్లు పార్లమెంటు సభలో ప్రభుత్వమువారోడి పోయినను, వారు రాజీనామా నొసగియుండలేదు. ఇప్పుడు ఐర్లెండుసమస్య మరల విషయముగ నున్నది. ఐర్లెండులో కాలిన్యుపక్షమువారికిని డివెలరా పక్షమువారికిని జరిగిన యొడంబడిక బ్రిటిషు మంత్రులకు కలవరము గలిగించెను. ముందేమి జరుగునో తెలియదు. ఐర్లెండుసమస్య మూలమున ఇంగ్లండులో ఎన్నికలు జరుగునని మరిల నూహించు

చున్నారు. ఇంగ్లండులో జరిగిన యొడంబడికకు భంగము కలుగుచో, బ్రిటీషు సైనికులు డబ్లినునగరమును స్వాధీనపరచుకొందు రని చర్చిలో మంత్రిగారింతకుమున్ను సూచించి యుండిరి. ఇట్టి ప్రేరేపకములకు గడంగకముందు, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు ఆంగ్ల దేశ ప్రజల సమ్మతిని గైకొనుట యవసర మని పత్రికలు తలంచుచున్నవి. ఇప్పుడు ఎన్నికలు జరుగుటవలన, కొయలివనుపక్షమునకు లాభమే గాని నష్టము లేదు. లాయడుజార్జి గారు ఎన్నికల కొరకు పరితపించుచున్నారు. ఇదివరకు ఎన్నికలు జరుగుట కిష్టము జూపిరి. జనోవా సమావేశమునకు పూర్వము ఇట్టి యభిలాషను గనుబడిచిరి. ఈ మారు ఎన్నికలు జరుగుచో లాయడుజార్జి ప్రభుత్వము మరింత స్థిరపడును. ఏలనన, ఇర్రెండు విషయమై ఇంగ్లిషువా లేపక్షమువా రయినను, ఏకాభిప్రాయముగ నుండుట సహజము. అందుచే ఎన్నికల ఫలిత మేమగునో యని విచారించ నక్కరలేదు. హిందూ దేశమునకు మాత్రము ఎన్నికల ఫలిత మేది యయినను ఒక్కటియే. ఏ పక్షమువారు ప్రాబల్యము వహించినను, హిందూదేశమునకు గలిగిడి ఎక్కడు లాభము లేదని వెనుకటి యనుభవము దెలుపుచున్నది. లిబరలుపక్షమయినను కన్సర్వేటివు పక్షమయినను, హిందూదేశమున కెక్కుడు పోలొనన్చియుండలేదు లేబరుపక్షమువారు హైందవసమస్యను గురించి ఇప్పుడు వహించుచున్న మూఁకీభావముబట్టి, వారి వలనను లాభము చేకూరునని దోచదు. హిందూదేశము పార్లమెంటు సభపైగాక, తనపై తానాధారపడ నిశ్చయించినది. హిందూదేశము కృతనిష్ఠ యురాలై స్వతంత్రిని జూపుచో, ఇంగ్లండులో నే పక్షమువా రధికారము వహించినను, హైందవాశయములను సఫలపరుపక మానరు.

అధినివేశ రాజ్యములు

అధినివేశ రాజ్యముల పరిస్థితులు, డాక్టరు మణిలాల్ గారు బాగుగ గుర్తెరుంగుదురు. వీరు ఫిడీటీవులలో హిందూదేశపు పనివాండ్ర డ్డేమాభివృద్ధికి పాటుపడిరి. అందు నిమిత్తము వీరిని ఆదీవులనుండి ప్రభుత్వమువారు వెలుపలకు పంపిరి వీరికి శాస్త్రీగారి పర్యటనమువలన లాభము గలుగునను నమ్మక మేమాత్రములేదు. ఇందుకుమారుగ భారతీయుల డ్డే మమునకు భంగకరమగు విషయములకు శాస్త్రీగారి తాడబడుటచే, నష్టమెక్కుడుగ నుండునని, మణిలాల్ గారు తలంచుచున్నారు. హిందూదేశమునకు తనమాటను చెల్లించుకొనుట కధికారములేదు. అందుచే పరులదయపై నాధారపడి యుండవలెను. స్వతంత్రాధికారము లేని హిందూదేశముపక్షమున రాయబారము వెడలుటవలన, ప్రయోజన ముండజాలదు. హిందూదేశపు రాయబారి తనయభిప్రాయములను అధినివేశ రాజ్యములవారి రంగీకరించుటల జేయలేకబోయినను, మొగమోటుమిగిలకు వారియభిప్రాయములను కొన్నింటిని తాను అంగీకరించవచ్చును. ఇందువలన అధినివేశ రాజ్యములవారికి తీరిని నష్టము వాటిల్లును. ఆస్ట్రేలియాను శ్వేతజాతుల దేశముగనుంచుటకు తామంగీకరించితిమని, శాస్త్రీగారిక్కడ తెలిపియుండిరి. ఏదేశమయినను శ్వేతజాతులదేశ మగుట కంగీకరించినపుడు, నల్లవారల కక్కడ చోటేమియుండును? ఆస్ట్రేలియావలెనే, తూర్పు ఆఫ్రికా వారును డక్షిణాఫ్రికావారును తమ దేశములను నల్లవారల దేశముగ గావించుచున్నారు. ఆస్ట్రేలియా యవలంబించిన పద్ధతి కభ్యంతరము లేనపుడు, ఆఫ్రికా పద్ధతి కభ్యంతర మేల యుండవలెను? శాస్త్రీగారు

ఆస్ట్రేలియాలో పర్యటనము సలుపుచుండ, డక్షిణాఫ్రికాయందును తూర్పు ఆఫ్రికాయందును శ్వేతజాతులవారు భారతీయులను పలువిధముల పీడించుచు, వారికి నిలువ నీడలేకుండ జేయుచున్నారు. భారతీయుల మొఱలు అరణ్యరోదనములగుచున్నవి. అధినివేశ రాజ్యములవారియొద్ద జేరి బ్రతిమాలుట హిందూదేశమున కవమానకరము. శాస్త్రీగారి పర్యటనము వలన, ఆత్మశౌరవము కోల్పోవుట దప్ప వేరు లాభముండదు. ఇంట స్వాతంత్ర్యము లేనిది, భారతీయులకు వెలుపల స్వాతంత్ర్యము లభింపదు. భారతీయులు స్వదేశమునందు ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము బడయుచో, ఎక్కడకు బోయినను వారు శౌరవము బడయుట తక్కుము.

రాచకురుపు

రాచకురుపువలన ఇంగ్లండులో పలువురు చనిపోవుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. ఇంకొకరు తగిన చికిత్స పడియో, పాశ్చాత్య వైద్యశాస్త్ర మింతవరకు కనుగొనలేదు. ఇట్టి చికిత్సను కనిపెట్టగలవారికి బహుమానము నిచ్చుటకు ఇటీవల వాగ్దానము చేయబడెను. దీనికి కారణము తెప్పియో గూడ తెలియలేదు. కారణములను కనుగొని, వానిని నివారించుట యవసరము. ప్రస్తుత శాస్త్రజ్ఞు డగు ర్యాల్ ప్రభువుగారి విషయమై లండను టైముస్ పత్రిక కొకలేఖను వ్రాయుచు, రాచకురుపువ్యాధి హెచ్చుటకు కారణముల గనుగొనవలెనని వ్రాసిరి. కాఫీ, తేయాకునీరును విశేషముగ త్రావుటవలన, యీ వ్యాధి హెచ్చుచున్నదని, ప్రాచీనరు జాతీగారు సూచించిరి. ఈ సిద్ధాంతమును పరిశీలించవలెనని ర్యాల్ ప్రభువుగారు కోరుచున్నారు. ప్రాచీనరు జాతీగారి సిద్ధాంతము నిజమగుచో, కాఫీ, తేయాకు మొదలగు పానీయములను త్రాగుటవలన ఎట్టి యనర్థములు వాటిల్లునో యూహింపవచ్చును.

అహమ్మదాబాదు మ్యునిసిపలు పాతశాలలు

అహమ్మదాబాదు మ్యునిసిపలు సంఘమునందు, నిరాకరణావలంబులు ప్రాముఖ్యము బడసిరి. మ్యునిసిపలు పాతశాలలందు జాతీయవిద్యను నెలకొల్పిరి. పిమ్మట ప్రభుత్వమువారు, మ్యునిసిపలు సంఘపు సంచలనమును ఆకెట్టుటకు నిశ్చయించి, దానిని రద్దుజేసిరి. మ్యునిసిపలు పాతశాలలు అధికారులవశ మయ్యెను. నిరాకరణావలంబుల వశమై యున్న 1920, 1921, సంవత్సరములందు, మ్యునిసిపలు పాతశాలలలో 6571, 6450 మంది విద్యార్థులు విద్యను బడయుచుండిరి. వారి నశము తొలగిన పిమ్మట ఈ సాంస్కృతికమునందు విద్యార్థుల సంఖ్య 2550 వరకు తగ్గిపోయెనని అధికార ప్రతిట నము దెలుపుచున్నది. నిరాకరణావలంబులు జాతీయపాతశాలను ప్రత్యేకముగ స్థాపించిరి. వీనిలోనికి విద్యార్థులు మూగుచున్నారు. ఇందునుబట్టి అహమ్మదాబాదునందు జాతీయవిద్యపై గల యభిమానము వెల్లడి యగుచున్నది.

ఆంధ్ర కద్దరు

బెజవాడనుండి బొంబాయిరాజధానికి వెడలెడి ఆంధ్రకద్దరు కత్తీగలదనియు, ఇట్టిమోసము నింద్యమనియు, మహారాటాపత్రిక వ్రాయుచున్నది. ఆంధ్రు లీవిషయమును వినిపిమ్మట, విచారము నెండకమానరు ఆంధ్ర దేశశౌరవము నిలుచుటకు, మోసపుకద్దరు తయారుగారుండుటకు, కాంగ్రెసు సంఘములు తగు జాగ్రత్త దీసికొనవలయును. నమ్మకమగు కద్దరును మాత్రమే వ్యాపింపజేయు

టకు ప్రయత్నము జేయవలయును. పవిత్ర మగు కద్దరు ఉద్యమమునందు అసత్యమునకుగాని మోసమునకు గాని ఏమాత్రము తావులేదు. ఆంధ్ర రాష్ట్రీయసంఘమువా రిందును గూర్చి ఫలప్రదమగు ఏర్పాటులను వెంటనే జేయగోరెదము.

నిర్బంధానంతరము.

మాళవ్య సరోజినీనాయుడుగార్లు.

‘మాంచప్ప తగ్గియును’ పత్రిక బొంబయి విలేజుకుడు ఆపత్రికకు ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు. వాయకత్వము వహింప సామర్థ్యము గలవాగందరుగాంధీగారి నిష్పంధమునకు పూర్వమే కారాగృహమునకు పంపబడిరి. జాతీయవాదులచే మహాత్ముడు ఆ దేశకుడు గ పేర్కొనబడెను తాను నిష్పంధింపబడిన జైలుక వాదేశకుడుగ ఎవరుండవలయునో తీర్మానింతుటకుడ మహాత్ముడు అధికామిష్య బడెను. ప్రస్తుతము స్వేచ్ఛ సభవలెనుచున్న వారిలో ఎవ్వరినైనను సంపూర్ణవిశ్వాసము తేనడవకాబోలు, మహాత్ముడు మరల వాదేశకుని పేర్కొనలేదు అలినోదరులు, నెహ్రూనోదరులు, కాంగ్రెసు అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడిన చిత్తరంజనరావు, లజపత్ సింగు, భిలాభతుపత్తిశ్రీ ప్లవనాయకుడు మహాలాహరతు మోహన్ మున్షుగూరు వేలకొలది అనుచరులతో కారాగృహమునందున్నారు. పేరులవారు మత్స్యరమాత్రమే మిగిలియున్నారు. ప్రధానవాయకత్వము వహింప వి. జె. పటేలుగారు ప్రయత్నించుచున్నారుగాని అతనికి అనుచరులబలము లేదు. ఇక సరోజినీనాయుడు పండితమాల్యదగూర్తున్నారు. ఈభగవుడు మాట్లాడుటయైన ఆపమిష్యకు సంతోషము ఒకసారిమాళవ్యగారు సభారంగము ప్రవేశించి నిలచి మాటలాడ ప్రారంభించేదేని, ‘ఎంతకు పలువురు మాట్లాడవలసియున్నది’ అను విషయమును వీరు సంపూర్ణముగ మనకెదరు. తన కార్యము తనకంత ఇంపుకనుండును. సభాప్రారంభసమయమున కొన్ని స్వల్ప విషయములగురించి ప్రస్తావించెదనని చెప్పి మాళవ్యగారు గంటలొకటి మాట్లాడెదరు. ఇక సరోజినీ నాయుడుగారి భావపూరితమగు గంభీరోపన్యాసములు ఉద్దేశము పురికొల్పును. ఈఉత్సాహము తాత్కాలికమే గాని ఇందు నిరత్యముండదు ఇటీవల జరిగిన బొంబాయి అల్లరులలో ఈమె ప్రశంసనీయుమగు సేవేశ్వరి పోలీసువారు అంగీకరించినమాట నిజము. గాంధీగారు ఉపసంహరించుడ ఈమె విధులయందు తిరుగుచు, ప్రాణాపాయమును లక్ష్యముచేయక, కాంతి స్థాపనకై పాటుపడెను మాటలపై ఆధిక్యము. ఆలోచన, హేతువాదము, కార్యతత్వికత స్వల్పము. గాంధీగారట్లు కాదు. మాట్లాడుటయైన వానికి విషయమిచ్చుచు కేయెదురు? ఇద్దరు భరించెదరా? అస్పృశ్యులను తాకెదరా? అని నూటికి పన్నెండుచుండునోగాని అసంపరముగ మాటలతో శాలను కృష్ణపుచ్చుడు. మహాత్ముని ఆద్యుతకత్తి కిడియో కాణము. అందుచేతనే భారతీయులందరు కార్యకారులైరి.

కాంగ్రెసు పక్షము బలీల అధికముగ బలపడుచున్నది. ఫిబ్రవరి మాసమున గాంధీగారి కోరినిర్మాణ కార్యక్రమమున తయారు చేసిరి. సాంఘిక సంస్కరణము, రాజకీయ సంస్కరణము మొత్తముమీద మన ఇట్లు మనము ముఱు. ఎక్కడెట్లుకొనవలయు ననుటయే యీకార్యక్రమప్రధానోద్దేశము. ఈమాతన కార్యక్రమము పలువురుకు మిగుల సంతృప్తికాముగ నుండెను. హిందూసంఘపున్న కార్యమునకై నిరంకిరణు కృషింపుచున్న పలుగుజనులంటి నాయకులకు యీమాతన కార్యక్రమము ఇంపు నుండెను. వీరిందరు కాంగ్రెసు పక్షముచేరిరి. దోమియాన సహాయముల కళాకలయనగి కీరుకొరుకున్నారు. అధిక స్వాతంత్ర్యము పొంద కృత శ్రమయై యున్నారు. మర్యాదగారి అధికారము తొలగింది ప్రత్యేకవ్యయమువైతూడ స. పూర్ణాధికార ముండవలయునని వీరు పట్టుదిలమాపుచున్నారు. అహమ్మదాబాదుల పీఠితో సంపూర్ణముగ కలసి పనిజేసిరి (శ్రీమం) కాలములో నే, ఈప్రతియు లన్నియు యీదేశగలవు.

పొరి పాటు:— కనివారము ప్రకటించిన జన్మకనకర దాఖలలో జూరపుం రాజుగారికి మహారాజు విరుదము నిచ్చిన సంగతిని పొరపాటున ప్రకటించు మఱివాఁడు.

రీడింగు ప్రభువునకు జి. సి. వి. ఓ. దిరుద మాయబడెను.

కీ. శే. సర్ జె. డి. రీసుగారు

లండను, జూన్ ౩:— రి. డి. రీసుగారి దేహము దాక్షిణ్యము పరిమితము. వారి దేహమును పోట్లాట జరిగిన దిన్నము తెల్పుచు లేవు. ప్రమాదమువలన మరణించిన జ్యోతిషుల తీర్మానించిరి.

ఒక జ్యోతిషుని పాత్రమును తాను రీసుగారిని చెప్పగిల్లిననునది 100 గజములదూరమున జూరెననియు అచ్చట నాయన కూర్చునియుండెనని యాడు తెలిపెను వారి దేహము మందులకు వంగియుండెను. చాల బాధగానున్న వనియు అనతలకు తీసికొని వెళ్లవలెననియు రీసుగారు పొట్టయను గోరిరి. వారి నెత్తిపై పెద్ద గాయముండెను. తాను రైలుకుండి యెట్లు పడినది అయిన దెలుపలేదు.

రీసుగారికి తిరిగిన తీవ్రమైన గాయములను దాక్షిణ్యము అప్పుడాయకు కొంచెము స్పృహ ముండెను. 'నాకుబాధ అధికముగ నున్నది. లేచియుండు' అని అయిన పలకరించె 8 1/2 గ. 11 గ. మరణించెను.

2-45 గంటలకు టిక్కెట్టును చెక్కు జేసినపుడు రీసుగారు ఒక కళానున కప్పుకొని పయించెను. వారి ప్రక్కయందు కోరాటము జరిగిన చిన్నములు లేవు. రీసుగారు నిద్రలేచి యిలుబండియందు ప్రక్కన నుండున్నదని యెంచి తలుపు తెరిచి బయట అడుగుజేసి యుండుననియు అప్పుడాయనకింద డియ్యంకు నగయు నొకరు నూచించిరి.

రీసుగారికి చాల నాశోక్తితో నుండినది వారి సతి దెలిపెను.

విమానవిమాదము

క్రొయిడను నుండి సారిసునకు వచ్చును నొక విమానము ఆకాశమున ప్రేలి పాక్ష్యునకుద్ద సముద్రమునందు పడెను. నైలు యు ఇరువురు ప్రయాణికులు హతులై ప్రేలినపుడు వారు నాయువార్తల సంపాదానిని విని ఒకబోటు త్వరగా నా పడేశమునకు జని ఒకడాక్టరును రక్షించెను.

ఇటీవల రచింపబడిన నొకనాటకమును ప్రదర్శించుటకు ఛాంబల్లెను ప్రభువుగా రనునతనియ రారాజించిరి. నాటకమునందు పల పడకండి గంగము ఉండరాదని వారు తెలిపిరి.

గ్రంథకర్త ఆంగలము ముఖ్యుని తెలుపుచు దానిని తొలగింప నిరాకరించిరి.

కాశీ, టీ మొదలగువాని ఖనికముగా త్రాగుట రావలయుండు పుట్టుటకు కాశీమై యుండునని ప్రాధేయజోలిగారు తెలిపిరి. ఈ విధానమును పరిశోధింపవలెనని రాత ప్రభువు తెలిపెను.

రాజకీయ బుద్ధిలను కడలూరునకు మార్పులు నూజివీడు కాశ్యపులు తలవర్తి గంగయ్య చెట్టిగారికి తొమ్మిది మాసములు విడితైదు నిధించుబడి రాజనగ్రాడి కలసాల యందు కిత్తును అనువించుచున్నాడు. నిన్నటిదినము ఈయనను గూడలూరునకు మార్చిరి. ఈతని తండ్రియు, సోదరుడును తాను చెలసాలయందుండనే మృతికొనిరి. కాని యనకు చరించకనే యుండెను. జామీను నీచు నిరాకరించిరి. కర్మచేయుటకు గూడ బంధుమిత్రులు బలాత్కారము జేసినను పూచీత్తు నీచు బూను కొనలేదు. ఈయన ఆశ్చర్యము చాలవరకు చెడిపోయినది. దేశభక్త వేంకటప్పయ్యగారు నేడే కడలూరుకు బంపబడుదురని తెలిసినది. కాని అట్లు జరుగలేదు. క్షిప్రముతోనే ఆయన గూడ కడలూరునకు బోవునని రాజమండ్రినుండి తంతవచ్చినది.

కలరా క్యూరు

ఈ విశ్వవిఖ్యాత ఒక మహాస్మినికల్ల మాత్రం లభించినది గుణము పూచీ. అనేకులకల్ల పరిశీలించి అమితములైన యోగ్యతావలతులను సంపాదించిన ఈ సిద్ధాంతమును బీద సాదలకు శుభపాయముగా నుండునటుల స్వల్పభరకు విక్రయించుచున్నాము.

సెల 1 కి (10 మంది రోగులకు సరిపోవును) రు 1 మాత్రమే
సీ 12 కి రు 10-8-0 లు, సీ 24 కి 19-8-0 లు.
(తపాలా ఖర్చులు ప్రత్యేకము)

సోల్-ప్రాత్రులుటరు,
ఆర్షాయుర్వేదావధ నిలయము,
కాకినాడ.

మలబారు పరిస్థితులు

కాలికటు, జూన్ ౩:— సర్వోత్తమ అధి ఇండియా సామంతుల తరపున దేశధారు, డ్రేవింగారును మొన్నటిదినము ఇచటకు విచ్చేసిరి. వచ్చేపట్ల పూర్తి గురువారము మలబారు ప్రజలకు సహాయముచేయు సంతులనుగూర్చి యోచించుటకు జరిగిన ప్రత్యేకసభకు వచ్చిరి. పోయిన మూడుమాసములనుండి జరిపిన కార్యనివేదికమును మాధవగార్లుగారు సమర్పించిరి. నిన్నటిదినము దేశధారు, డ్రేవింగు మాధవగార్లుగారు కలట్లయతో ముచ్చటించిరి. ప్రభుత్వమువారును, ప్రజలను ఇచ్చు సహాయములు ఎక్కువ ప్రయోజనకరముగ వినియోగించు మార్గమును చర్చించిరి. తాత్కాలికముగ, అప్పుడు చర్చించబడిన ఏర్పాటులు, అంగీకరించబడినవి. దేశధారు, డ్రేవింగు గార్లు ఇంకను మలబారు అంతర్భాగములోనికేబోయి విచారించెదరు. వారు తిరిగివచ్చిన పిదప ప్రస్తుతపరిస్థితులపట్ల ఎట్లున్నవో సహాయము ఎట్లు ఎంతవరకు చేయవలెయుండునో అందరకును తెలియజేయుటకును.

ప్రత్యేకముగ జరుపబడిన మలబారు సెంట్రలు కమిటీ సభలో మలబారు అంతర్భాగములో ఉన్న ప్రజలకు నిజముగ కష్టములున్నవా యనియు అట్లగుచో వారి కేమైన ఆర్థిక సాయము అవసరమాయనియు దేశధారుగారిడిగిరి. రిలీఫు కమిటీవారు కలియజేసిన సంతులన్నియు నిజమని సభకు వచ్చిన వారిందగును ఏకగ్రీవముగ బలికిరి. దేశధారుగారు సానికాధికారులను గూడ జూడవలయునని వారందరనిరి. వీరు పూనాకు బోవుటకు పూర్వమే వ్యాప్తు, విల్లింగ్డన్ ప్రభుత్వ గార్లను సంశ్లీపవలసిరి. నిన్నటిదినము కలక్టరుగారిని చాల వరకు ప్రస్తావించిరి. ఇంకను సహాయ మవసరమని వారు అంగీకరించిరి. జూలై ఆగస్టు మాసములలో మలబారు అంతర్భాగములో నున్న ప్రజలకు లిక్ష్యము విస్తారము గావలసి యుండును. దానికి రిలీఫుకమిటీవారును పౌరులును కేయుసహాయము అధికముగ గావలసి యుండును. ప్రభుత్వమువారు చేసిన సహాయమును, చేయబోవు దానినిగూర్చియు చర్చించి పౌరులు కేయు సహాయము ప్రభుత్వ సహాయమునకు చేయుతగ నుడవలయుననియు తర్కించిరి. ఉభయులును సలసి ఆనోన్యుముగ పనిచేయువలెననిరి ఒక్కొక్క దేశములో పంచిపెట్టవల యునటుల కంటే వారువారు చేయు విధులను ప్రత్యేకించుట సమంజసమనిరి. బలాత్కారముగ మత్తిధమ్మతైన వానిని మరల వారి పూర్వపు మతములో కలుపుకొని విషయమును గూర్చిగూడ యోచించిరి. ప్రస్తుతము ద్వైపథ్యములో కొంత మార్పున్నను మహమ్మదీయ హిందువులలో నైతిక పురోనిర్మాణమునుగూర్చి ప్రచారము జరుపవలసి యున్నదనిరి! అప్పు డిగిరి ఇచ్చివేయుటలో ప్రజలపట్ల ప్రభుత్వమువారు దాక్షిణ్యముతో జూచెద రనిరి.

దేశధారు డ్రేవింగుగారు నిన్నటిదినము కొందరు స్త్రీలు పిల్లలు గుంపులను కేరి విషయమును గ్రహించవలయు జూచిరి. వీరు కాలనకు తి మ్యుకులను తిరుగుబాటునందుటలో స్త్రీల తొలగాట పురుషులు ఎంతయింది చనిపోయినది దేశధారుగారు ఆ స్త్రీల నడిగిరి. 45 గురు తమచేతుల నెత్తి. 120 మందికి మగదిత్యులేదు. మరల కొంత సంపూర్ణముగ నెలకొల్పబడిన గాని తాము తమ గ్రామములకు బోవుటకు అంగీకరించవలసి. అల్లసలకు గావించిన వారు పూర్తి రూపు మాయవలె ననిరి.

‘క్వామి రిపోర్టు’ సంపాదకుడు జనవరి నెల 25, 26 వ తేదీలలో ‘మలబారు ఫోరము’ అనుకీర్తిక కేంద్ర చెన్నపురియందు ప్రకటింపబడు క్వామి రిపోర్టు ప్రకటియందు కొన్ని వ్యాసములు ప్రకటింపబడినవి. ఈ వ్యాసములను ఆధారముగైకొని పత్రికాసంపాదకులగు లాల్లాడి వహాన్మహానుజేమోన్ గులాంఅహమదు గారిపై 124 ఎ 505 కేస్సునుల ననుసరించి కేసులేక యినని ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించి కొనిరి రాజధాని ప్రధానమాన్త్రేలుగారు యాకేసు విచారించి నిందితులను 9 మాసములు సామాన్యకీర్తి విధించెను. తానుప్రాసినది తిప్పినియు, ఇంక నైన రెండు సంవత్సరములవరకు ప్రభుత్వము వారికి విరుద్ధముగ ప్రచారము సలుపవలెననుమాటకొరుచు గులాంఅహమ్మదుగారు ప్రభుత్వమువారికి ద ఖాస్తుపంపుకొనెను. సభాయుతుడగు గవర్నరుగారు యా తుమాటణను అంగీకరించి ఖయిదీని విడుదలచేయుటకు ఉత్తరు వొసగిరి. (పంచరణసంఘము)

లక్ష్మణపురములో నున్న 2/128 పయిసీకు పటాల ములకు చిల్పివేయుటకు తీర్మానము చేయబడినది.

వాతావరణ సితి

1922-వ సంవత్సరం జూన్ నెల ౩-వ మంగళవారము.

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	అత్యధికమైన గ్రా 24 గంటలలో	అత్యల్పమైన గ్రా 24 గంటలలో	గ్రా 24 గంటలలో వర్షము	గ్రా 24 గంటలలో వర్షము	గ్రా 24 గంటలలో వర్షము
విశాఖపట్నం	80.6	69.4	1.96	4.88	...
పోర్టు బ్లెరు	84.2	75.1	0.88	1.77	2.64
నీపురు ద్వీపము
ద్రమందు ద్వీపము	85.2	78.6	0.90	5.24	1.41
సాగారు ద్వీపము	89.4	80.1	0.02	11.78	10.26
గోపాలపురి	89.5	83.0	...	2.58	1.92
కోరాపుట్	89.7	71.8	...	2.01	1.47
వికాఖపట్నము	93.8	85.0	...	0.68	0.11
కాకినాడ	105.4	84.6	...	0.60	0.16
మచిలీపట్నము	107.8	84.1	...	0.14	0.55
గుంటూరు	107.1	85.4	...	0.16	0.79
నెల్లూరు
మద్రాసు	108.1	76.8	0.18	1.28	0.87
కడలూరు	101.4	79.7	...	0.05	0.16
నాగపట్నము	97.9	77.7	0.04	1.24	1.04
పాంబన్	92.4	81.1	...	0	0.05
ట్రెంకోవరీ	98.4	79.4	...	0	...
కోళంబో	86.7	75.4	0.80	1.77	0.45
తిరువేండ్రము	83.4	75.7	0.47	1.90	1.29
కోచ్చిన్	83.5	74.1	1.10	3.09	1.32
కాలికట్టు	84.4	76.1	0.88	3.48	1.86
మంగళూరు	85.2	74.6	0.44	6.01	0.50
మెర్కూరు	78.1	63.8	0.63	3.03	0.02
కార్వార్	88.6	80.6	0.01	3.70	2.35
తిర్నూరి	88.9	81.3	0.05	3.78	...
బొంబాయి	91.	82.4	...	3.94	2.14
హైదరాబాద్	100.4	77.4	0.10	0.15	0.62
రైచూరు	94.6	0.28	0.39
అనంతపురము	98.0	77.1	...	1.28	0.40
బళ్లారి	91.1	75.5	...	0.07	0.48
కర్నూలు	100.6	79.2	...	0	0.37
కడప	108.7	77.8	0.60	0.95	0.86
హన్మస్	82.8	65.5	0.15	0.15	0.57
బెంగుళూరు	86.5	67.7	0.9	0.94	0.09
కోడైకనూర్	48.4	74.2	0.22	0.70	0.34
ఉదకమండలము	68.6	53.2	0.28	0.88	1.49
కోయంబత్తూరు	92.3	71.1	...	0	0.2
యెలూరు	93.2	75.2	0.63	2.96	2.46
నీలము	95.2	74.8	1.17	3.11	2.30
తిరుచనాపల్లి	101.3	79.6	...	0.24	0.13
వరుక్కోటై	99.0	76.0	...	0.31	0.02
మధురి	101.1	79.8	...	0	0.44
తిరువల్లూరి	0	0.23

హైదరాబాదు, బొంబాయి లందు ముఖ్యము తక్కువ మిగిలిన ప్రదేశములందు దొకమాదిరిగ నలవు. భర్తృప్రాంతములు, నెంట్లలునందు ఆర్ధిక హెచ్చు. మైసూరు, పశ్చిమతీరము, దక్షిణమునందు సాధారణముగ నుండెను. మిగిలిన ప్రదేశములందు తక్కువ. పశ్చిమతీరమున నేడిమి స్థాయి, సర్కారులందు హెచ్చెను. మిగిలిన ప్రదేశములందు మార్పులులేవు.

దక్షిణభాగమున వర్షములు గురియుచు నేయుండును.
ఎస్. ఆర్. యు. సామ్రాధు.
వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు

చెన్నపురి ఆరోగ్యము:—జూన్ ౩ వ తేదీతో అంత్యమయ్యెవారములో వేయింటికి 32.2 మంది చనిపోయిరి. గతవారము 40.5 మంది చనిపోయిరి. 48 మందికి స్ఫోటకము పోయగా 16 మంది చనిపోయిరి. ఒకరికి యితర స్థలమునుండి వచ్చినవారికి కలరా తగిలెను. ఒకరు తడవరచేతిను 32 మంది జ్వరములవల్లను చనిపోయిరి. గతవత్సర మిదేవారములో 82.9 మంది చనిపోయిరి.

సమకాలికాభిప్రాయములు

నెయ్యోగి మహాసభ.

ఈసభ వార్షికోత్సవము యీనెల 10, 11 తేదీలలో నిడదవోలులో జరుగవచ్చును. తిక్కన కావ్యాభివృద్ధికి వేరే యెడ తూడ సంఘపురస్కారాభివృద్ధికి పాటుపడ సమకట్టినది. నియోగి లలో వేదాధ్యయనము నెంపొందింప యత్నించినది. ఇప్పటికిని ప్రతివత్సరమున వేదపఠితలు జరిపురు అందు ప్రవీణులైనవారికి బహుమతు లుసంకల్పింపబడినది. నియోగిసంఘములో వేదాధ్యయనము లు ప్రచురుగుచేతను వైదికవివాహాదిములు జరిపించుకొనుట కింతలపై యాధారపడి యుండుటచేతను అంగవిద్యావ్యాపక హితులు త్రికాలసంధ్యాకంఠనమైన యాచరియముల పటముట చేతు మీదిని పునరుద్ధరించుటకై వద్దతి నియోగులను పేరున నూనకంపు మేల్పించి కార్యకర్తలందరు స్వకాభియులే మంత్రములు జెప్పవలె కార్యములు జరుప (తారంభించి). దీని వలననే నియోగులలో కొంత సంఘటనము కలిగి వేదాది విద్యల యందు కొంత యభిమాన ముండుకొనినది. తరువాతి నీ మూతయి ముంతోడనే నియోగిమహాసభ నెలకొల్పబడినది. మధ్యమధ్య నొకొక్కపుడు జరుగవచ్చునను పదియారువత్సరములనుండి సభలు జరుగుచున్నవి.

ఈ సభలలో వైన వివరించిన మాదిరి వేదాధ్యయనము నకు ప్రథమస్థాన మీయబడినది. తరువాత క్రమముగ చూడగా విద్య సభ్యులందు వీరినియోగులకు భవనహామము జేయవలెని నిత యించి నియోగివిద్యాభివృద్ధి నేర్పాటుజేసితి కాని యిది భవా భావముచే కార్యకారి కాలేదు. నూజువీరులో జరిగిన సభలో నియోగి మహాసభకు స్థాయిసంఘమనియు సభ్యులు చందా లనియు బహులుదేరివి కొన్నితాలూకాలలో స్థాయిసంఘములు నెలకొల్పబడినవి. కాని యది చేయవలెనాక్రమము కాన్పించుట లేదు. ఆ సభలో తలపెట్టిన రీతి విద్యాభివృద్ధి వసూలు కాలేదు. వీర విద్యాభ్యుదయ వివిధా సహాయము చేయవలెనను. ఇప్పుడు సభ తిరిగి నిడదవోలులో సమావేశము కానున్నది.

నిడదవోలులో హుస్సయ్యోక నియోగియవతుడు ప్రతిక లలో నియోగి మహాసభవారు చాల మొత్తమును వసూలుచేసి పరిశ్రమల యభివృద్ధిజేయ దలపెట్టువారికి ఋణములుగా నీయ వలెనని యేమేమోనాయుచున్నాడు. విద్యాభివృద్ధికి గగ్గయాయని నియోగివహాజనులు పరిశ్రమల యభివృద్ధికి ఋణము లిచ్చుటకై నియోగిమహాసభకు విరాళము లిచ్చువా యందుకుట కల్లు. ఒట్టి జెప్పవలెనను జరుగుననుట కలలోని వార్త ఈ పిచ్చి పుకత్తుముకన్న యొకపనిచేసిన చాలయంది. ప్రతినియోగి యు తినియంట గాట్టుము పెట్టుకొని నూలు వడకించుకొని గట్టులు స్వంతముగా తయారు చేసికొనవలెననియు అట్లు చేసినవో నియోగిసంఘముగాని యాధిక దారిద్ర్యము తొలగలదనియు వారికి సచ్చజెప్పి, రాట్టుము కొనవలెననివారికి మహాసభవారే యుచితముగాకాని కర్మముగా పీఠ్యకొనుపద్ధతిని రాట్టుముల నిచ్చు నేర్పాటు జేయవచ్చును. ఇద్దగవత్త్రములు ధరింపక వైదిక వివాహాదికార్యములు జరుపరాదనియు అట్లు జరిపిన వారితో తిక్కనవారు సంబంధము కలుగజేసికొనరాదని మొదలగు తీర్మానములు జేసి తీర్మానములు కాగితములమీదనే గాక యాచరణలో జెట్టునటుల జూడవలెను. పంక్తిభోజనములకు వెల్లెత్తును ఖద్దరు ధరింపనివారితో సహపంక్తి జేతురాదని యొక కట్టుబాటు జేయవచ్చును. వీనిలో రాజకీయము లేదు. వివాహాదికార్యము లకై వేసవేలు వ్యయపరచి పూర్వార్థిములగు యానాముల తె సమ్య దరిద్రాభివృద్ధిని నియోగులు యారాట్టుములమున చాలవరకు దారిద్ర్యమునుండి జరుగు పడవచ్చును. ఇంతకులభ మైన పని జేయనివాని పరిశ్రమభివృద్ధికి ఋణము లిచ్చుటకు మహాసభకు విరాళము లిత్తురనుట నీటిలోమాటు.

మరియుక విషయము. ఈ సభకు ప్రాణమునంతగు కోటికొని కర్మకాశ్రమి గారు నియోగిప్రతికలో సాంఘికవిషయముల గూర్చిన తీర్మానములుగాని చచ్చుగాని పనికి రావని (తాకి). సంఘభివృద్ధికి నెలకొల్పబడిన సభలో సాంఘిక విషయములగూర్చి చచ్చింపరాదనుట హాస్యాస్పదము. ఇంక యీ నియోగిసభయొక్క ఉద్దేశ్యమేమి? ఏదాది కొకసారి కన్యకు భోజనముల చేయట వేదపఠితలయందారి లేన వారికి బహుమతులు, ఎవ్వకో పద్యములు జరుపుట నందరు నాటించి యింద్రుకు జనుటయూహా! అన్నసంఘటనలతో బాటు నియోగిసంఘమును పీల్చిపిప్పిజేయుచున్న వరకులక్క కన్యాశుల్కాది విషయముల గూర్చియైన నిర్ణయ నీటియు వానిని నిర్మూలంప యత్నింపవలెయు సాం

జూబులు

తెలుగుతాళుకా కాంగ్రెసు సంఘము
జూన్ 19-వ తేదీని కార్య నిర్వాహకకర్త సమావేశము
వెనువర్తలలో జరుగును.

అంతాచింతవలసిన అంశములు

1. డి 12 వేయిని జరిగిన సమావేశములో ఫిర్కాసంఘములను స్థాపించుటగూడగా కోగడదిన మహారాష్ట్ర శనివారపు సుబ్బాకాపు నుదుగంటి ఇగ్నన్న కాశ్మీర్లుగారు గౌరవవేతనము తీసుకొనుటకు యత్నములేనివారై వాతపక్షపులకు కాశీ నామాలు పెట్టడమైనది.

2. తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘముతరపున ఖద్దరు కార్యకర్తము నిమిత్తము ఆలోచించుట.

మహా— ప్రస్తుతపరిస్థితులనుబట్టి మన తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘమునకు ప్రవారములేదు. ఖద్దరు కార్యకర్తము లేకు తాలూకా సంఘముకొరకు కొద్దిసాము ముక్తిమేవున్న కన్యక యీ సమావేశమునకు తదితర ప్రోత్సాహముగూడవచ్చి తాలూకాకుండు జరుగుజోవు అంశములకు తోడ్పడ గలందులకు కోరుచున్నాను.

నందూరి పార్థసారధి

తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి.

నెల్లూరు జూబు

కడచిననెల ౧2 వ తేదీ రాత్రి పునమిరమున “ఆంధ్ర భావాభిమాని సమాజము”వారు, మహా ప్రాధ్యాపన వేదము వేంకటరాయకాశ్రమికి “వికార్యకీయ నాటకము” బ్రదర్శించిరి. ఇది కాళిదాసకృతములమున కనువాదమని విజ్ఞా లెఱుంగకుండదు. ఆంధ్రకరణకర్త యగు కాశ్రమిగారి కవితా శైలిని గూర్చి భిన్నాభిప్రాయము లుండవచ్చును. కాని “విద్యా నేన విజానాతీ విద్యజ్ఞున పరిశ్రమ”మృన్మయ్యము ననుసరించి ఆంధ్రీకరణముగల కప్పము సహృదయులు తప్పక గ్రహించుదు. అనగా కాశ్రమిగారి కవితాశక్తి చూ, రసప్రాధాన్యము నెల్లూరిలోని రస ప్రాణపాతీలము కొనినూడ నేమిటిని. దిద్దు ట్టువు లందఱు నానిపద్యము మొదలు భరతవాక్యము వఱకు వొక్కకట్టున, చిత్రప్రతివలనలె నుంటు గంటి. ఇంక సాత్రధారులలో తెక్కురు పండితులగుట, వారి వారి భాగము నిట్లు ప్రముగ సభినయించిరి. చివరకు కాశ్రమిగారి సహాయమున, సటకుల యభినయసాహస్యమును అర్జించుచు, కలాకాలాంధ్రకండితు బువస్యనించిరి.

ఆనూరి కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు బాటుడు, 4-12-22 వ తేదీని ఈ సమాజమువారు ప్రదర్శించిన ఉత్తరరామచరిత నాటకమున ‘లవ’ పాత్రధరించి వ్యాద్యముగ నటించియునకు మెచ్చి శ్రీ పర్యతరణ్ణి రానచంద్రారణ్ణిగారు ఏమిదిహాపికల స్వల్పపరిమితతోడను, శ్రీ దొడ్ల రామిరణ్ణిగారు ఈ సమాజము వారి ప్రతిభ నభినందించుచు 116 రూపికలతోడను బహూకరించిరి.

మీకసభ నిమిత్తముగాజవమని ఘంటాపథముగా జెప్పవచ్చును. కన్యాశుల్క వరకులక్కముల మూలమునకే గదా మన సంఘముంత దక్షిణదీప్తికి వచ్చినది. వాని నరికట్టు సాధనాంతరముల గని పెట్టి వాని నాపని సాంఘికసభ వ్యర్థము. నియోగి ప్రముఖులందరు జేరిన సభలో వీని నరికట్టు సుపాఠముల నెడకి వానినా చరణలో జెట్టు లేకున్న యీ సాంఘికవాద్యము తొలగు మార్గమేమి? సభ కలంకించిన నియోగిమహాజనులు కన్యాశుల్క వరకులక్కముల నిచ్చినవానిని గ్రహించిన వారిని బహిష్కరించి వారియంద్రుకు బోరాదని తీర్మానించి తిక్కన నియోగి ప్రముఖులచే గూడ నీ తీర్మానము ననుసరించుచు సంతకములు దీసికొని శ్రద్ధగ ఒక శత్రువును పనిజేసిన యాగోము మాయ మగును. తక్షణమే నియోగిల దారిద్ర్యము యాపుమాయము. అప్పుడే నియోగి మహాసభ తన కర్తవ్యమును నిర్వహించినదగు ను. ఇట్టి మహాత్మ్యులు కార్యములు సభ జేయవలసియుండ సాంఘికవిషయముల గూర్చి చర్చలు పనికిరావని కాశ్రమి కర్మ గారు వ్రాయుట వింతగానున్నది. ఇట్టివిషయముల నాలూచిం యాటకు మీలేకున్న సభకు వెళ్ళి జేయనది భోజనము జేయుట తప్ప వేరుపని కాన్పించదు. సాంఘికదూతారముల పోగొట్టుటకు సవకట్టునసభవలన ప్రయోజనములేదు. అందుచే సాంఘిక విషయముల చర్చించి సంఘపురస్కారాభివృద్ధికి పనిజేయుటకే నియోగిసభవారంగీరింపవలె రాజోవు పత్తరమునుండి యీ సభకు సమాప్తి జెప్పవచ్చును. ఈవిషయముల సభనలంకరించు వాడు బాగుగ యాలోచింతురని నమ్ముచున్నాము.(నుదర్శి).

చితి. ఆంధ్రనాటకరంగ మున్న తదితర రాంగలదా? ఎప్పుడు? ర సభలు చేయవలెను:—
“వనములలోన నోవపులు, వార్షికులందు విచిత్ర రక్షిముల్ గనుల సమూల్యలోహములుగల్గి, యనాదృతమై వశించుచు డున్నగవిపుంగవుల్ గలపుజ్యోతిగన్న మహాంభూమి;భావను దయ నాదరించెడు రసజ్ఞుడు లేనికొటలయొక్కరే.

16 వ నియోగి మహాజనసభ

సన్మానసంఘ ప్రకటనము
ఈసభ నిడదవోలులో 10-11 తేదీలయందు (శనివారము. ఆదివారము) మ-రా-రా-శ్రీ, ఆచంట వేట్టుట రాయ సాంఖ్యాయన కర్మగారి యాధిపత్యమున జరుగును. సభకు దయచేయువారికి సన్మానసంఘము వారాతిధ్య మొసంగుదురు. పానపాత్రలను శయ్యాపరికరములును సభ్యులు తెచ్చుకొనవలసియుండును. రాజకీయవిషయము తెంతి మాత్రము చర్చింపబడదు. చిత్తుతీర్థానము లంక నిర్ణయ సభాసమయమున తీయబడును.

కార్యక్రమము

శనివారము 10-6-1922.

ఉ 8-30 మొదలు 10-30 వరకు, సభాప్రారంభము-స్వాగతోపన్యాసము-అధ్యక్షోపన్యాసము అంశ నిర్ణయ సభా నిర్వాణము.

10-30 మొదలు 2 వఱకు, భోజనము - విశ్రాంతి - విద్యార్థిపఠితలు.

2 మొదలు 3-50 వరకు, అంశ నిర్ణయసభ.

4 మొదలు 6-40 వఱకు, మహాసభ ఉపన్యాసములు ఆదివారము

7-30 మొదలు 10-30 వరకు మహాసభతీర్మానములు 10-30 మొదలు 1. వఱకు భోజనములు.

1 మొదలు 2 వఱకు అంశ నిర్ణయసభ.

2 మొదలు 6. వఱకు తీర్మానములు ఉపన్యాసములు.

సభ ముగింపు

ఇది సాధారణ కార్యక్రమము. సమయానుకూలముగ నీపట్టాశ్రమ మార్పు కలంక వచ్చును. ఉపన్యాసములు చాల యవసరమైనవి.

నిడదవోలులో మొయిలుబడి ఆగును. విశాఖపట్టణము నుండి మదరాసునండి టుటు మాడటుమాడు బండ్లు వచ్చును ప్రదేశము మిక్కిలి యారోగ్యదశయందున్నది. కాటవలు తెలుసుటచే స్నానపానముల కనుకూలము.

సన్మానసంఘము

గతవత్సరము మిలనునందు దయనాథియేటరునంతు బాంలు ప్రేల్చినయలకుగాను ఇంద్రుడు యాజ్ఞాశ్రీతి నిధింపబడెను. 20 వత్సరములుగల యొక యువవసుకు 30 వత్సరముల ఖయిదు విధింపబడెను. 10 కి 4 మొదలు 15 సం॥ వరకు శిక్షలు విధింపబడెను.

విమానముపై జేతుగాలిలో గలనీ ప్రపంచ పర్యటనను జేయుటకు దాను నిరాశరించుచు ఇండియానున్నను వాయువుతను ప్రస్తుతము ఋతువున తప్పించుకొనుటకు వీలుండ దని కెయికుస్మిత్తుగారు తెలిపిరి

జూనునుండియు గనుల పనివారి జీతములు తిరిగి తగ్గింపబడునని లంక మైత, కెమైగనుల వేతననిర్ణయసంఘము వారు దెలుపుచున్నారు ఇందువలన 2 లక్షల పనివారి కిబ్బంది గలుగును.

రైల్వే రిస్కునోటు సవరణనుగూర్చి విచారణ జేషగి అయ్యరుగారి యధ్యక్షతక్రింద సమావేశమయ్యెను. రైల్వేరిస్కునోటులను పూర్తిగ సవరణ చేయవలెననియు వాద్యతను రైల్వే కంపెనీవారిద నుండనలె ననిరి. ఇట్లని చెప్పి రిస్కునోటుమీద ఏ క్కునరేటును విధింపరా దనిరి.

రాజుగారి— బార్లీ సాన్స్ ఫోమని—జన్మదినసోత్సవము నిర్మామున్నగుపట్టణములలో అత్యంత వైభవముతో జరుపబడెను. పటాలముల కవాతు చేసెను.

Matrimonial.

Wanted a beautiful and accomplished vysya girl to marry a young vysya School Final Student "Arisettla Gotra"—Vizag Dt. Apply Match c/o Andhra Patrika Madras.